

ПАТ «Запоріжсталь»

**Консолідована фінансова
звітність
31 грудня 2019 р.**

Зміст

Звіт незалежних аудиторів	2
Консолідований баланс (звіт про фінансовий стан)	8
Консолідований звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)	10
Консолідований звіт про рух грошових коштів	12
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі	14
Примітки до консолідованої фінансової звітності	16

Звіт незалежних аудиторів

Акціонерам Публічного акціонерного товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» («Компанія») та його дочірніх підприємств («Група»), що складається із консолідованого балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., консолідованого звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), консолідованих звітів про власний капітал та про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншу пояснювальну інформацію.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2019 р. та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог законодавства України щодо фінансового звітування.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудиторів за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Міжнародного кодексу етики. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суб'єкт господарювання. Публічне акціонерне товариство
«Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»

Код ЄДРПОУ № 00191230

Незалежний аудитор. Приватне акціонерне товариство «КПМГ Аудит»,
компанія, яка зареєстрована згідно із законодавством України, член мережі
незалежних фірм KPMG, що входять до асоціації KPMG International
Cooperative ("KPMG International"), зареєстрованої згідно із законодавством
Швейцарії.

Код ЄДРПОУ № 31032100.

Регістраційний номер у Регстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської
діяльності № 2397.

Адреса: Московська, 32/2. 17-й поверх, Київ, 01010, Україна

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі оцінений ризик суттєвих викривлень унаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Відшкодування поворотної безвідсоткової фінансової допомоги, що була надана пов'язаним сторонам

Див. Примітку 8(б) в консолідованій фінансовій звітності.

Ключове питання аудиту	Як це питання вирішувалось під час аудиту
<p>На 31 грудня 2019 р. Компанія мала значні залишки іншої поточної дебіторської заборгованості, що представлена поворотною безвідсотковою фінансовою допомогою наданою пов'язаним сторонам, що підлягає сплаті на вимогу. Управлінський персонал вважає, що ця заборгованість буде повністю відшкодована, та у зв'язку з короткостроковим характером залишків очікувані кредитні збитки оцінені згідно з МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» є несуттєвими.</p> <p>Оскільки балансова вартість цієї заборгованості є значною, а оцінка можливості відшкодування залишків заборгованості є суб'єктивною та вимагає застосування управлінським персоналом суттєвого судження, це питання є ключовим питанням аудиту.</p>	<p>Наші аудиторські процедури включали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перегляд договорів фінансової допомоги та аналіз строків погашення згідно з договорами з метою підтвердження прийнятності припущення щодо того, що погашення кредиту вимагається на звітну дату; - аналіз інших припущень, використаних управлінським персоналом Компанії при оцінці очікуваних кредитних збитків, враховуючи дані із зовнішніх джерел щодо фінансового стану та платоспроможності дебіторів; - отримання письмових запевнень управлінського персоналу щодо оцінки відшкодування дебіторської заборгованості. <p>Ми також оцінили повноту розкриттів інформації в консолідованій фінансовій звітності щодо цих залишків заборгованості.</p>

Переоцінка основних засобів та незавершених капітальних інвестицій Компанії

Див. Примітку 5 в консолідованій фінансовій звітності.

Ключове питання аудиту	Як це питання вирішувалось під час аудиту
<p>Компанія використовує модель переоцінки для обліку основних засобів. На 31 грудня 2019 р. Компанія визнала збільшення вартості основних засобів та незавершених капітальних інвестицій в результаті переоцінки, внаслідок чого Група визнала відповідні збитки від зменшення корисності та дохід від дооцінки в консолідованому звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).</p> <p>Враховуючи суттєвий вплив переоцінки активів Компанії на консолідовану фінансову звітність та властиву невизначеність при прогнозуванні та дисконтуванні майбутніх грошових потоків, які були основою для переоцінки, ми визначили це питання ключовим питанням аудиту.</p>	<p>Ми залучили наших спеціалістів з оцінки для надання нам допомоги при аналізі припущень і методології, використаних для оцінки основних засобів Компанії.</p> <p>Ми проаналізували обґрунтованість основних припущень і вхідних даних, застосованих при оцінці. Зокрема щодо очікуваних грошових потоків, ми порівняли ставку дисконтування, прогнози обсягів і цін продажу, прогноз операційних витрат, капітальних інвестицій до історичних даних Компанії, зовнішніх джерел, а також нашої власної оцінки на основі наших знань щодо Компанії та її галузі.</p> <p>Ми також провели перерахунок розподілу результатів оцінки між іншим сукупним доходом і прибутком або збитком.</p>

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається із Річної інформації емітента цінних паперів, включаючи Звіт про корпоративне управління, та Звіту про управління, але не є консолідованою фінансовою звітністю та нашим звітом аудиторів щодо неї.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог законодавства України щодо фінансового звітування та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудиторів за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на

основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Згідно з вимогами статті 14(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми надаємо наступну інформацію в нашому Звіті незалежних аудиторів, що вимагається додатково до вимог МСА.

Ми підтверджуємо, що цей звіт аудиторів узгоджений з додатковим звітом для тих, кого наділено найвищими повноваженнями, Групи.

Призначення аудитора та тривалість виконання аудиторського завдання

Ми були призначені аудиторами консолідованої фінансової звітності Групи станом на 31 грудня 2019 р. та за рік, що закінчився зазначеною датою, Загальними Зборами Акціонерів Компанії 25 листопада 2019 р. Загальна тривалість виконання нами аудиторських завдань без перерв складає 12 років, починаючи з року, що закінчився 31 грудня 2008 р., по рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Надання неаудиторських послуг

Ми стверджуємо, що ми не надавали неаудиторські послуги, які заборонені положеннями Статті 6(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Також, за період, якого стосується обов'язковий аудит, що ми виконуємо, крім послуг з обов'язкового аудиту ми надавали Компанії наступні послуги:

- огляд комплексу консолідованої фінансової інформації, підготовленої для цілей консолідації, на 30 червня 2019 р. та за шість місяців, що закінчилися зазначеною датою.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Мусаєв Шаміль Ісмаїлович

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101446

Заступник директора,

ПрАТ «КПМГ Аудит»

25 березня 2020 р.

ПАТ «Запоріжсталь»
 Консолідована фінансова звітність
 Консолідований баланс (звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.

Підприємство	ПАТ «Запоріжсталь»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	м. Запоріжжя	за ЄДРПОУ	2019.12.31
Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	00191230
Вид економічної діяльності	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів	за КОПФГ	230
Середня кількість працівників (1)	12,484	за КВЕД	24.10
Адреса	69008, м. Запоріжжя, Південне шосе, 6.72		
Одиниця виміру:	у тисячах гривень без десяткового знака		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-к

Код за ДКУД

1801007

Актив	Код рядка	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду	Примітки
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	41,439	27,834	5
первісна вартість	1001	42,029	49,378	
накопичена амортизація	1002	(590)	(21,544)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1,139,333	1,317,075	5
Основні засоби	1010	24,836,532	20,757,062	5
первісна вартість	1011	24,874,671	22,791,066	
знос	1012	(38,139)	(2,034,004)	
Інвестиційна нерухомість	1015	6,741	6,741	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	6,741	6,741	
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-	
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4,022,312	3,302,531	6
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	26	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	1,865	-	
Усього за розділом I	1095	30,048,222	25,411,269	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4,849,316	5,391,429	7
виробничі запаси	1101	1,877,021	2,308,266	
незавершене виробництво	1102	954,313	1,235,866	
готова продукція	1103	2,016,586	1,822,990	
товари	1104	1,396	24,307	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8,463,927	16,988,459	8(а)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	1,296,431	1,290,741	
з бюджетом	1135	1,023,217	896,353	
у тому числі з податку на прибуток	1136	4,144	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахований доходів	1140	872	1,963	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18,371,479	18,865,675	8(б)
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	111,864	430,425	9
готівка	1166	15	5	
рахунки в банках	1167	111,839	430,417	
Витрати майбутніх періодів	1170	455,887	290,182	
Інші оборотні активи (2)	1190	255,858	1,659,504	
Усього за розділом II (3)	1195	34,828,851	45,814,731	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (3)	1200	265	551	
Баланс	1300	64,877,338	71,226,551	

Консолідований баланс (звіт про фінансовий стан) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цієї консолідованої фінансової звітності.

ПАТ «Запоріжсталь»
Консолідована фінансова звітність
Консолідований баланс (звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.
(продовження)

(у тисячах гривень)

Пасив	Код рядка	На кінець звітної періоду	На початок звітної періоду	Примітки
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	660,920	660,920	10
Капітал у дооцінках (4)	1405	13,003,055	10,139,310	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	506,200	506,200	
Нерозподілений прибуток	1420	18,998,327	22,111,528	
Неоплачений капітал	1425	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	
Капітал, що належить власникам Компанії		33,168,502	33,417,958	
Неконтрольована частка	1490	-	-	
Усього за розділом I	1495	33,168,502	33,417,958	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1,044,386	918,810	23
Довгострокові кредити банків	1510	473,235	342,679	11
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4,505	23,777	
Довгострокові забезпечення	1520	2,221,239	1,734,154	12
Цільове фінансування	1525	343	373	
Усього за розділом II (5)	1595	3,743,708	3,019,793	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	2,632,465	3,016,618	11
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	13,516	13,516	
товари, роботи, послуги	1615	24,178,583	28,878,758	14
розрахунками з бюджетом	1620	98,889	92,942	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	19,587	
розрахунками зі страхування	1625	19,981	19,813	
розрахунками з оплати праці	1630	112,214	91,406	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	29,787	11,112	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	13,974	13,974	
Поточні забезпечення	1660	216,761	175,771	
Доходи майбутніх періодів	1665	497	1,281	
Інші поточні зобов'язання	1690	648,461	2,473,307	15
Усього за розділом III (5)	1695	27,965,128	34,788,498	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття (5)	1700	-	302	
Баланс	1900	64,877,338	71,226,551	

- (1) Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.
- (2) Рядок 1190 Інші оборотні активи в основному представлений податковим кредитом з ПДВ, що підлягає декларуванню в наступних звітних періодах в сумі 209,523 тисячі гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 1,564,029 тисяч гривень).
- (3) Усього поточних активів слід розраховувати як суму рядків 1195 та 1200, що разом складають 34,829,116 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 45,815,282 тисячі гривень).
- (4) Рядок 1405 Капітал у дооцінках представлений резервом дооцінки основних засобів та незавершених капітальних інвестицій.
- (5) Усього зобов'язання слід розраховувати як суму рядків 1595, 1695 та 1700, що разом складають 31,708,836 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 37,808,593 тисячі гривень).

Керівник

Наталя Вікторівна Михайська

Головний бухгалтер

Світлана Олегівна Ампилогова

Консолідований баланс (звіт про фінансовий стан) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цією консолідованою фінансовою звітністю.

Підприємство ПАТ «Запоріжсталь»

Дата (рік, місяць, число)
За ЄДРПОУ

Коди
2019.12.31
00191230

**Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2-к**

Код за ДКУД 1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46,211,742	58,878,342	16
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(48,411,966)	(49,018,754)	
Валовий:				
прибуток	2090	-	9,859,588	
збиток	2095	(2,200,224)	-	
Інші операційні доходи	2120	1,689,539	155,562	17
Адміністративні витрати	2130	(887,661)	(987,277)	18
Витрати на збут	2150	(2,603,359)	(2,496,299)	19
Інші операційні витрати	2180	(425,057)	(393,534)	20
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток (1)	2190	-	6,138,040	
збиток (1)	2195	(4,426,762)	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	478,129	617,968	6
Інші фінансові доходи (3)	2220	798,208	117,433	
Інші доходи (1)	2240	3,336	678	
Фінансові витрати	2250	(603,366)	(621,470)	22
Витрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати (1, 2)	2270	(743,538)	(224,947)	
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	-	6,027,702	
збиток	2295	(4,493,993)	-	
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2300	613,682	(973,900)	23
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	-	5,053,802	
збиток	2355	(3,880,311)	-	

Консолідований звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цієї консолідованої фінансової звітності.

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	4,457,930	(67,834)	5
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	241,652	133,515	6
Інший сукупний збиток	2445	(324,755)	(703)	12
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	4,374,827	64,978	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом (збитком)	2455	(743,972)	12,337	23
Інший сукупний дохід після оподаткування (4)	2460	3,630,855	77,315	
Сукупний (збиток) дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(249,456)	5,131,117	
Чистий (збиток) прибуток, що належить:				
власникам материнської компанії	2470	(3,880,311)	5,053,802	
неконтрольованій частці	2475	-	-	
Сукупний (збиток) дохід, що належить:				
власникам материнської компанії	2480	(249,456)	5,131,117	
неконтрольованій частці	2485	-	-	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	42,163,115	44,540,570	
Витрати на оплату праці	2505	3,169,420	2,471,187	21
Відрахування на соціальні заходи	2510	659,443	515,162	21
Амортизація	2515	1,982,030	2,004,898	
Інші операційні витрати	2520	4,354,035	3,364,047	
Разом	2550	52,328,043	52,895,864	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2,643,681,779	2,643,681,779	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2,643,681,779	2,643,681,779	
Чистий (збиток) прибуток на одну просту акцію, грн.	2610	(1.468)	1.912	
Скоригований чистий (збиток) прибуток на одну просту акцію, грн.	2615	(1.468)	1.912	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

- (1) Фінансовий результат від операційної діяльності слід розраховувати як суму рядків 2190, 2195, 2240 та 2270, що складає збиток в сумі 5,166,964 тисячі гривень у 2019 році (2018 р.: прибуток в сумі 5,913,771 тисяча гривень).
- (2) Інші витрати у 2019 році, в основному, включають в себе зменшення корисності необоротних активів в сумі 517,403 тисячі гривень (2018 р.: 208,614 тисяч гривень) (примітка 5).
- (3) Інші фінансові доходи у 2019 році, в основному, включають в себе прибуток від курсових різниць в сумі 777,907 тисяч гривень (2018 р.: 92,118 тисяч гривень).
- (4) Інший сукупний дохід за 2019 і 2018 роки представлений статтями, які ніколи не будуть перенесені до прибутку або збитку.

Керівник

Наталя Вікторівна Михайська

Головний бухгалтер

Світлана Олегівна Ампилогова

Консолідований звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цієї консолідованої фінансової звітності.

ПАТ «Запоріжсталь»
Консолідована фінансова звітність
Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Підприємство	ПАТ «Запоріжсталь»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	Коди
			2019.12.31
			00191230
Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2019 рік Форма № 3-к			Код за ДКУД 1801009

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	57,140,132	57,527,591
Повернення податків і зборів	3005	6,468,454	5,730,240
у тому числі податку на додану вартість	3006	6,468,439	5,730,240
Цільового фінансування	3010	49,744	38,702
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	498,079	364,357
Надходження від повернення авансів	3020	26,423	13,807
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	2,348	3,592
Інші надходження	3095	137,976	110,454
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(52,507,912)	(47,690,686)
Праці	3105	(2,585,130)	(1,965,800)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(677,932)	(510,661)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1,118,394)	(2,244,640)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(28,446)	(1,389,639)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1,089,948)	(855,001)
Витрачання на оплату авансів	3135	(5,284,706)	(7,480,373)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(1,970)	(978)
Інші витрачання (1)	3190	(554,270)	(614,288)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1,592,842	3,281,317
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	6,415	17,454
необоротних активів	3205	9,765	98,317
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	409,275
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження (2)	3250	486,332	24,675
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(835)	(274)
необоротних активів	3260	(2,275,923)	(2,004,030)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі (3)	3290	-	(1,086,030)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(1,774,246)	(2,540,613)

Консолідований звіт про рух грошових коштів слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цією консолідованою фінансовою звітністю.

ПАТ «Запоріжсталь»
 Консолідована фінансова звітність
 Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.
 (продовження)

(у тисячах гривень)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	484,565	-
Інші надходження	3340	2,000	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	(224,975)	(279,941)
Сплату дивідендів	3355	-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	(354,531)	(386,499)
Інші платежі	3390	(19,099)	(25,593)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(112,040)	(692,033)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(293,444)	48,671
Залишок коштів на початок року	3405	430,425	362,711
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(25,117)	19,043
Залишок коштів на кінець року	3415	111,864	430,425

⁽¹⁾ Рядок 3190 Інші витрачання у 2019 році в основному включає в себе виплати працівникам після закінчення трудової діяльності в сумі 123,852 тисячі гривень та курсові різниці, що виникають в результаті купівлі валюти, в сумі 91,964 тисячі гривень (2018 р.: 108,590 тисяч гривень та 35,847 тисяч гривень, відповідно).

⁽²⁾ Рядок 3250 Інші надходження у 2019 році представлений поверненням поворотної фінансової допомоги (примітка 8(б)) та отриманими процентами по депозитам та поточним рахункам.

⁽³⁾ Рядок 3290 Інші платежі у 2018 році в основному представлений наданням поворотної фінансової допомоги (примітка 8(б)).

Керівник

Головний бухгалтер

 Наталя Вікторівна Михайська

 Світлана Олегівна Ампілогова

Консолідований звіт про рух грошових коштів слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цієї консолідованої фінансової звітності.

Підприємство

ПАТ «Запоріжсталь»

**Консолідований звіт про власний капітал
за 2019 р.
Форма № 4-к**

Дата (рік, місяць, число)

Коди
2019.12.31
00191230

Код за ДКУД

1801011

(у тисячах гривень)

(у тисячах гривень)		Капітал, що належить власникам Компанії										
Стаття	Код рядка	Зареєст- рований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках (2)	Додатковий капітал	Резервний капітал (3)	Нерозподі- лений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Резерв перерахування валют	Капітал, що належить власникам Компанії	Неконтро- льована частка	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Залишок на початок року	4000	660,920	10,139,310	-	506,200	22,111,528	-	-	-	33,417,958	-	33,417,958
Коригування:												
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	660,920	10,139,310	-	506,200	22,111,528	-	-	-	33,417,958	-	33,417,958
Чистий (збиток) за звітний період (4)	4100	-	-	-	-	(3,880,311)	-	-	-	(3,880,311)	-	(3,880,311)
Інший сукупний дохід за звітний період (4)	4110	-	3,655,502	-	-	(24,647)	-	-	-	3,630,855	-	3,630,855
Розподіл прибутку:												
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:												
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:												
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі (1)	4290	-	(791,757)	-	-	791,757	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	2,863,745	-	-	(3,113,201)	-	-	-	(249,456)	-	(249,456)
Залишок на кінець року	4300	660,920	13,003,055	-	506,200	18,998,327	-	-	-	33,168,502	-	33,168,502

⁽¹⁾ Рядок 4290 Інші зміни в капіталі графі 4 та 7 представлений амортизацією та вибуттям резерву дооцінки.

⁽²⁾ Графа 4 Капітал у дооцінках представлена резервом дооцінки основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, за вирахуванням відстроченого податку.

⁽³⁾ Графа 6 Резервний капітал представлена капіталом, що обмежений до розподілу між акціонерами у відповідності до Статуту Компанії. Резервний капітал сформований за рахунок нерозподіленого прибутку Компанії.

⁽⁴⁾ Загальна сума сукупного збитку розраховується з рядків 4100 та 4110, складаючи в сумі 249,456 тисяч гривень.

Керівник

Наталя Вікторівна Михайська

Головний бухгалтер

Світлана Олегівна Ампилогова

Консолідований звіт про власний капітал слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цієї консолідованої фінансової звітності.

Підприємство

ПАТ «Запоріжсталь»

**Консолідований звіт про власний капітал
за 2018 р.
Форма № 4-к**

Дата (рік, місяць, число)

Коди
2018.12.31
00191230

Код за ДКУД

1801011

(у тисячах гривень)

(у тисячах гривень)		Капітал, що належить власникам Компанії									Неконтрольована частка	Всього
Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках (2)	Додатковий капітал	Резервний капітал (3)	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Резерв перерахування валют	Капітал, що належить власникам Компанії		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Залишок на початок року	4000	660,920	11,014,792	-	506,200	16,104,929	-	-	-	28,286,841	-	28,286,841
Коригування:												
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	660,920	11,014,792	-	506,200	16,104,929	-	-	-	28,286,841	-	28,286,841
Чистий прибуток за звітний період (4)	4100	-	-	-	-	5,053,802	-	-	-	5,053,802	-	5,053,802
Інший сукупний дохід (збиток) за звітний період (4)	4110	-	(55,624)	-	-	132,939	-	-	-	77,315	-	77,315
Розподіл прибутку:												
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:												
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:												
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі (1)	4290	-	(819,858)	-	-	819,858	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(875,482)	-	-	6,006,599	-	-	-	5,131,117	-	5,131,117
Залишок на кінець року	4300	660,920	10,139,310	-	506,200	22,111,528	-	-	-	33,417,958	-	33,417,958

(1) Рядок 4290 Інші зміни в капіталі графі 4 та 7 представлений амортизацією та вибуттям резерву дооцінки.

(2) Графа 4 Капітал у дооцінках представлена резервом дооцінки основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, за вирахуванням відстроченого податку.

(3) Графа 6 Резервний капітал представлена капіталом, що обмежений до розподілу між акціонерами у відповідності до Статуту Компанії. Резервний капітал сформований за рахунок нерозподіленого прибутку Компанії.

(4) Загальна сума сукупного доходу розраховується з рядків 4100 та 4110, складаючи в сумі 5,131,117 тисяч гривень.

Керівник

Головний бухгалтер

Наталя Вікторівна Михайська

Світлана Олегівна Ампілогова

Консолідований звіт про власний капітал слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 16-66, які є складовою цієї консолідованої фінансової звітності.

1	Загальна інформація	17
2	Основа складання консолідованої фінансової звітності	19
3	Основні принципи облікової політики	20
4	Визначення справедливої вартості	32
5	Основні засоби та нематеріальні активи (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1000-1012)	34
6	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1030)	37
7	Запаси (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1100 - 1104)	39
8	Дебіторська заборгованість (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1125, 1155)	39
9	Гроші та їх еквіваленти (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1165-1167)	40
10	Власний капітал (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1400-1495)	41
11	Процентні кредити та позики (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1510, 1600)	42
12	Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1520)	43
13	Резерв на покриття збитків від зменшення корисності	44
14	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1615)	45
15	Інші поточні зобов'язання (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1690)	45
16	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2000)	46
17	Інші операційні доходи (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2120)	47
18	Адміністративні витрати (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2130)	47
19	Витрати на збут (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2150)	48
20	Інші операційні витрати (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2180)	48
21	Витрати на персонал	48
22	Фінансові витрати (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2250)	49
23	Витрати (дохід) з податку на прибуток (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2300)	49
24	Управління фінансовими ризиками	52
25	Зобов'язання	60
26	Непередбачені зобов'язання	62
27	Операції з пов'язаними сторонами	62
28	Прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (EBITDA)	66

1 Загальна інформація

(а) Організаційна структура та діяльність

Публічне акціонерне товариство «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» (надалі – Компанія) є українським публічним акціонерним товариством. Спочатку комбінат був створений як державне підприємство в 1933 році. Він був перетворений у відкрите акціонерне товариство 4 січня 1997 р. згідно з програмою приватизації в Україні. 12 серпня 2015 р. комбінат був перетворений у публічне акціонерне товариство. Консолідована фінансова звітність Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., включає Компанію, її дочірні та асоційовані підприємства (надалі разом – Група).

Основною діяльністю Групи є виробництво чавуну, сталі і споживчих товарів на заводі, що знаходиться за адресою: Південне шосе, 72, м. Запоріжжя, Україна, а також реалізація зазначеної продукції в Україні та за кордоном. Основними споживачами продукції Групи в Україні є підприємства автомобілебудівної, машинобудівної галузей, сільськогосподарського та транспортного будівництва, а також трубної промисловості.

(б) Корпоративне управління

Згідно Статуту управління Компанією здійснюють наступні органи:

- Загальні збори акціонерів;
- Наглядова Рада;
- Виконавчий орган (одноосібний) – Генеральний директор;
- Ревізійна Комісія.

Вищим органом Компанії є Загальні збори акціонерів, які скликаються не рідше одного разу на рік.

Наглядова Рада є контролюючим органом Компанії, який контролює та регулює діяльність Виконавчого органу та захищає права акціонерів.

Наглядовою радою або Загальними зборами акціонерів повинні бути затверджені контракти Компанії на суми, що перевищують 10% від її статутного капіталу. У 2019 році Компанія мала вищезазначені контракти.

Генеральний директор є виконавчим органом Компанії, який відповідає за управління поточною діяльністю Компанії і реалізацію рішень, прийнятих Загальними зборами акціонерів і Наглядовою Радою.

Ревізійна Комісія призначається Загальними зборами акціонерів для проведення перевірок фінансово-господарської діяльності Компанії. У 2010 р. було обрано персональний склад Ревізійної Комісії, який після того не переобирався. Голова Ревізійної Комісії склав повноваження у 2014 р. Компанія не має департаменту внутрішнього аудиту.

Після проведення угоди з придбання частини акцій Компанії холдингом Metinvest B.V. в липні-вересні 2012 року повноваження більшості членів Наглядової ради були припинені за їх бажанням згідно письмових заяв, строк повноважень решти членів закінчився у квітні 2015 р. і нові члени не були обрані.

На дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності члени Наглядової ради не були призначені. 25 листопада 2019 року були проведені позачергові Загальні збори акціонерів для підтвердження укладання з АТ «Альфа-Банк» договорів поруки, за умовами яких Компанія поручилась перед АТ «Альфа-Банк» за виконання третьою стороною усіх зобов'язань за договорами кредитних ліній.

(в) Умови здійснення діяльності в Україні

Група здійснює свої операції в Україні. Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської

областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до анексії Республіки Крим Російською Федерацією, яка не була визнана Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

Після економічної кризи в 2014-2015 рр. українська економіка продемонструвала значне поживлення за останні пару років у вигляді уповільнення темпів інфляції, стабільного курсу обміну гривні, зростання ВВП і загального поживлення ділової активності.

У 2019 році набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасував ряд обмежень, визначив нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і привів до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу. Зокрема, була скасована вимога про обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпортних операцій в іноземній валюті був значно збільшений. Також було скасовано всі обмеження щодо виведення валюти за кордон для виплати дивідендів.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирнадцятимісячної програми Stand-By, затвердженої в грудні 2018 року. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи, в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права, земельну реформу і поступову лібералізацію енергетичного сектора.

У 2019 році після президентських і парламентських виборів було сформовано новий уряд, який ставить собі за мету продовжити реформування української економіки, стимулювати економічне зростання та боротися з корупцією.

У вересні 2019 року рейтингові агентства S&P та Fitch підвищили кредитний рейтинг України до рівня В зі стабільним та до рівня В з позитивним прогнозом на майбутнє, відповідно, який відображає покращення доступу до бюджетного і зовнішнього фінансування, досягнення макроекономічної стабільності та зменшення державного боргу. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить великою мірою від продовження проведення урядом структурних реформ, продовження співробітництва з МВФ та рефінансування державного боргу, який підлягає погашенню в наступні роки.

На початку 2020 року сталась значна нестабільність на світовому ринку, викликана спалахом коронавірусу COVID-19. Разом з іншими факторами, зокрема різким зниженням ціни на нафту, це призвело до падіння фондових індексів, а також зниження курсу гривні. У відповідь на потенційно серйозну загрозу, яку коронавірус представляє для громадської охорони здоров'я, українські державні органи вжили заходів щодо стримування спалаху, ввівши обмеження на пересування людей в межах України і «закриття» міст в регіонах, які можуть постраждати від спалаху, припинення транспортних зв'язків з Україною і обмеження на в'їзд для відвідувачів, в очікуванні подальшого розвитку подій. Деякі підприємства також дали вказівку співробітникам залишатися вдома і скоротили або тимчасово призупинили ділові операції.

Більш широкі економічні наслідки цих подій включають в себе:

- порушення бізнес-операцій і економічної активності в Україні з каскадним впливом як на іноземні, так і на вторинні ланцюжки поставок, включаючи торгівлю і транспорт, подорожі та туризм, розваги, виробництво, будівництво, роздрібну торгівлю, страхування і освіту; і
- зростання економічної невизначеності, що відображається на цінах на активи і обмінних курсах.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільної діяльності Групи, необхідні за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Групи, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця консолідована фінансова

звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Групи. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінки управлінського персоналу.

2 Основа складання консолідованої фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Ця консолідована фінансова звітність була складена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) та відповідно до законодавства України.

(б) Основа оцінки

Консолідована фінансова звітність складена на основі принципу первісної (історичної) вартості, за винятком:

- основних засобів, включаючи незавершені капітальні інвестиції, які відображені за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених у подальшому збитків від зменшення корисності;
- інвестиційної нерухомості, яка оцінена за справедливою вартістю.

(в) Функціональна валюта та валюта подання

Національною валютою України є гривня. Функціональною валютою українських компаній Групи та валютою подання цієї консолідованої фінансової звітності є гривня, округлена до тисяч.

(г) Використання оцінок і суджень

Складання консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає від управлінського персоналу формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи та зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Інформація про важливі судження, які використовувалися при застосуванні принципів облікової політики і мали найбільший вплив на суми, визнані у консолідованій фінансовій звітності, та які можуть призвести до суттєвого коригування даних звітності у наступному фінансовому році, висвітлена у таких примітках:

- Примітка 5 – Оцінка основних засобів;
- Примітка 12 – Зобов'язання з виплат працівникам по закінченні трудової діяльності;
- Примітка 13 – Зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості;
- Примітка 15(а) – Інші поточні зобов'язання – Резерв по гарантіям.

3 Основні принципи облікової політики

Викладені далі принципи облікової політики застосовувалися Групою послідовно протягом всіх періодів, поданих у цій консолідованій фінансовій звітності, а також застосовувалися послідовно суб'єктами господарювання Групи.

Починаючи з 1 січня 2019 р., Група застосовує МСФЗ 16 «Оренда». МСФЗ 16 «Оренда» запроваджує єдину модель обліку орендарями договорів оренди, яка передбачає їх відображення на балансі орендаря.

Відповідно до методу переходу, обраного Групою при застосуванні цього стандарту, порівняльна інформація в цій консолідованій фінансовій звітності не перераховується з тим, щоб відображати вимоги нового стандарту.

Ефект від переходу на МСФЗ 16 на консолідовану фінансову звітність був оцінений як несуттєвий, і тому Група не корегувала вхідні залишки власного капіталу на 1 січня 2019 року.

(а) Основа консолідації

Дочірні підприємства

Дочірніми є підприємства, в яких інвестор контролює об'єкт інвестиції, якщо він має можливість чи право отримувати доходи від своєї участі в інвестиції, має можливість впливати на доходність інвестиції завдяки своїй владі над об'єктом інвестиції та коли існує зв'язок між правами та доходністю інвестиції. Фінансова звітність дочірніх підприємств включається до консолідованої фінансової звітності з дати фактичного початку здійснення контролю до дати фактичного припинення здійснення контролю. За необхідності, принципи облікової політики дочірніх підприємств були змінені з метою приведення їх у відповідність до принципів облікової політики, прийнятих Групою.

Нижче наведено перелік консолідованих дочірніх підприємств Групи на 31 грудня:

Консолідовані:	Країна реєстрації	Вид діяльності	2019 % власності	2018 % власності
ТОВ «Агрофірма Степанівка»	Україна	Сільське господарство	-	99.98%
ТОВ «Соціальні ініціативи Запоріжжя»	Україна	Соціальна діяльність	99.99%	99.99%
ТОВ «ЗНТРК ТВ-5»	Україна	Телерадіомовлення	100.00%	100.00%
ТОВ «Запоріжсталь Секюріті»	Україна	Інформаційна і консалтингова діяльність	99.99%	99.99%
ТОВ «Запоріжсталь Промінвест»	Україна	Інформаційна і консалтингова діяльність	99.97%	99.97%
ТОВ «Запорізький ливарно- механічний завод»	Україна	Механічне оброблення металевих виробів	99.72%	99.72%
ТОВ «Промінвест-технології»	Україна	Інформаційна і консалтингова діяльність	95.48%	95.48%
ТОВ «Ленд Північ 2007»	Україна	Інвестиційна діяльність	100.00%	100.00%
ТОВ «Ленд Схід 2007»	Україна	Інвестиційна діяльність	100.00%	100.00%
Венчурний фонд «РК Інвест»	Україна	Інвестиційний фонд	-	78.93%

Протягом 2019 року Група продала свої інвестиції у ТОВ «Агрофірма Степанівка» за отриману винагороду в розмірі 5,000 тисяч гривень.

При втраті контролю над дочірнім підприємством Група припиняє визнання його активів і зобов'язань, а також часток участі в капіталі, що не забезпечують контролю, які відносяться до нього, та інших компонентів власного капіталу, що відносяться до дочірнього підприємства. Будь-яка позитивна чи негативна різниця, що виникла в результаті втрати контролю, визнається у складі прибутку або збитку. Якщо Група залишає за собою частину інвестиції в колишнє дочірнє підприємство, то така частка участі оцінюється за справедливою вартістю на дату втрати контролю. У подальшому ця частка враховується як інвестиція у підприємство з використанням методу участі

в капіталі або як фінансовий актив, залежно від того, якою мірою Група продовжує впливати на зазначене підприємство.

Асоційовані підприємства (об'єкти інвестування, що обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств)

Асоційовані підприємства – це суб'єкти господарювання, в яких Група здійснює суттєвий вплив на фінансову та операційну політику, проте не контролює її. Вважається, що суттєвий вплив існує у випадках, коли Групі належить від 20% до 50% прав голосу в іншому суб'єкті господарювання.

Інвестиції в асоційовані підприємства обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств, і їх первісне визнання здійснюється за вартістю придбання. Вартість придбання включає витрати на здійснення операції.

Консолідована фінансова звітність включає частку Групи у прибутку чи збитку та в іншому сукупному доході об'єкта інвестування, що обліковується за методом участі в капіталі інших підприємств, після коригувань, здійснених з метою приведення його принципів обліку у відповідність до принципів обліку Групи, від дати початку здійснення суттєвого впливу до дати припинення суттєвого впливу.

Коли частка Групи у збитках перевищує її частку участі в капіталі об'єкта інвестування, що обліковується за методом участі в капіталі інших підприємств, балансова вартість такої частки (включаючи всі довгострокові інвестиції) зменшується до нуля, і визнання всіх наступних збитків припиняється, крім випадків, коли Група прийняла на себе зобов'язання або здійснювала платежі від імені об'єкта інвестування.

Нижче наведено перелік асоційованих підприємств на 31 грудня:

Назва	Країна реєстрації	Вид діяльності	2019 % власності	2018 % власності
ПрАТ «Запоріжжкокс»	Україна	Промисловість	42.77%	42.77%
ПрАТ «Запорізький залізорудний комбінат»	Україна	Видобування Виробництво	29.52%	29.52%
ПрАТ «Запоріжвогнетрив»	Україна	вогнетривів	49.21%	49.21%
ТОВ «Гірничодобувна компанія «Мінерал»	Україна	Промисловість	49.71%	49.71%
ПАТ «Часівоярський комбінат вогнетривів»	Україна	Промисловість	24.99%	24.99%

Операції, вилучені при консолідації

Залишки за розрахунками й операції між суб'єктами господарювання Групи та будь-які нереалізовані доходи та витрати за операціями між суб'єктами господарювання Групи вилучаються під час складання консолідованої фінансової звітності. Нереалізовані прибутки від операцій з об'єктами інвестицій, що обліковуються за методом участі у капіталі інших підприємств, вилучаються за рахунок інвестиції у розмірі частки володіння Групи у капіталі об'єкта інвестиції. Нереалізовані збитки вилучаються так само, як і нереалізовані прибутки, але тільки за умови відсутності ознак зменшення корисності.

(6) Іноземна валюта

Операції в іноземних валютах

Операції в іноземній валюті первісно визнаються у валюті подання шляхом конвертації сум з іноземної валюти в українську гривню за обмінним курсом, що діяв на дату операції.

Управлінський персонал вважає, що офіційні курси Національного банку України (НБУ) забезпечують найкраще наближення до курсів, що діють на звітну дату. Таким чином, у підготовці цієї консолідованої фінансової звітності застосовуються офіційні курси НБУ, отримані з офіційно-опублікованих джерел, для переведення операцій і залишків в іноземній валюті.

На 31 грудня курс гривні до основних валют представлений таким чином:

	2019	2018
Долар США	23.68620	27.68826
Євро	26.42200	31.71414

Гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземній валюті, конвертуються в гривню за обмінним курсом встановленим НБУ на дату балансу. Прибуток або збиток від курсових різниць по монетарних статтях – це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою на ефективну процентну ставку і платежі протягом періоду, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованою за курсом обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, що діяли на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за первісною вартістю, перераховуються за курсами обміну, що діяли на дату операції.

Курсові різниці, що виникають в результаті перерахування, визнаються у прибутку або збитку, за винятком різниць, що виникають при перерахуванні інструментів капіталу, для яких зміни справедливої вартості визнаються в іншому сукупному доході.

(в) Фінансові інструменти

(і) Визнання та початкова оцінка

Первісне визнання дебіторської заборгованості здійснюється на дату її виникнення.

Первісне визнання всіх інших фінансових активів та фінансових зобов'язань здійснюється на дату укладення угоди, коли Група стає стороною договору про фінансовий інструмент. Звичайне придбання або продаж фінансових активів визнається в обліку за датою операції. Фінансовий актив (якщо він не є дебіторською заборгованістю без суттєвої фінансової складової) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю, плюс, в разі, якщо вони не відображаються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки як прибутків або збитків (FVTPL), витрати на операцію, безпосередньо пов'язані з його придбанням або емісією. Первісна оцінка дебіторської заборгованості без суттєвої фінансової складової відбувається за ціною операції.

Припинення визнання фінансових активів Групою відбувається, якщо закінчується строк дії прав Групи відповідно до договору на отримання грошових коштів від фінансових активів або якщо вона передає передбачені договором права на отримання грошових коштів від фінансових активів в рамках операції без збереження практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних із правом володіння фінансовим активом.

Група бере участь в операціях, за допомогою яких передає активи, визнані у звітті про фінансовий стан, але зберігає всі або майже всі ризики та винагороди від переданих активів. У таких випадках визнання переданих активів не припиняється.

Група припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані, анульовані або строк їх дії закінчився. Група також припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінені, а грошові потоки від модифікованого зобов'язання суттєво відрізняються від попередніх; в цьому випадку нове фінансове зобов'язання, що базується на модифікованих умовах, визнається за справедливою вартістю.

В разі припинення визнання фінансового зобов'язання різниця між балансовою вартістю та сплаченою винагородою (включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті на себе зобов'язання) визнається у звітті про прибутки та збитки.

(ii) Класифікація та подальша оцінка фінансових активів

Фінансові активи Групи включають торгову та іншу дебіторську заборгованість, а також грошові кошти та їх еквіваленти, та класифікуються як фінансові активи за категорією амортизованої вартості.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо він відповідає обом наступним умовам і не оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL):

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Ці активи згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість зменшується на суму збитків від зменшення корисності. Процентний дохід, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності визнаються у звіті про прибутки та збитки. Будь-який прибуток або збиток при припиненні визнання визнається в прибутку чи збитку.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів на поточних рахунках, грошові кошти у дорозі та депозити на вимогу.

(iii) Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання класифікуються як оцінені за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL). Фінансове зобов'язання класифікується як оцінене за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL), якщо воно відповідає визначенню утримуваного для торгівлі або визначається як таке при первісному визнанні. Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL), оцінюються за справедливою вартістю, а чисті прибутки та збитки, включаючи будь-які процентні витрати, визнаються у прибутках або збитках (крім змін за рахунок зміни кредитного рейтингу Групи, що визнаються через інший сукупний дохід). Інші фінансові зобов'язання згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Процентний дохід, прибутки та збитки від курсових різниць визнаються у звіті про прибутки та збитки. Будь-який прибуток або збиток при припиненні визнання визнається в прибутку чи збитку. Група оцінює всі свої фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю.

(iv) Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань проводиться, і чиста сума відображається у звіті про фінансовий стан, тоді і тільки тоді, коли Група у даний час має юридично забезпечене право на взаємозалік визнаних сум і має намір або здійснити розрахунки на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив і погасити зобов'язання. У даний час Група має юридично забезпечене право на взаємозалік, якщо воно не залежить від будь-яких майбутніх подій і може бути реалізоване як у ході звичайної діяльності, так і у випадку дефолту, неплатоспроможності чи банкрутства Групи та всіх контрагентів.

(г) Статутний капітал

Прості акції

Прості акції класифікуються як власний капітал. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з випуском простих акцій та опціонів на акції, визнаються як зменшення власного капіталу за вирахуванням будь-якого податкового впливу.

(д) Основні засоби

Визнання та оцінка

Одиниці основних засобів відображаються за переоціненою вартістю, що являє собою справедливу вартість, за вирахуванням накопиченого зносу і накопичених у подальшому збитків від зменшення корисності.

З метою визначення справедливої вартості основних засобів управлінський персонал залучає незалежного професійного оцінювача. Методологія, що застосовується для визначення справедливої вартості, включає метод чистої вартості заміщення (для специфічних одиниць основних засобів), метод порівняння з ринковою вартістю аналогічних основних засобів (для тих одиниць основних засобів, для яких існує активний ринок), методи дисконтованих грошових потоків, а також аналіз витрат на будівництво нових одиниць основних засобів.

Переоцінка основних засобів проводиться з достатньою регулярністю з тим, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від вартості, яка була б визначена із застосуванням справедливої вартості на дату звітності.

Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, ці компоненти обліковуються як окремі одиниці основних засобів.

Прибуток та збиток від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття з балансовою вартістю основних засобів і визнаються на нетто-основі в прибутку або збитку. При продажу переоцінених активів будь-які суми, включені до резерву переоцінки, що відносяться до цих активів, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

Переоцінка

Збільшення вартості одиниці основних засобів у результаті переоцінки визнається в іншому сукупному доході та відображається у власному капіталі у складі резерву переоцінки, за винятком тих випадків, коли воно сторнує зменшення вартості тієї ж одиниці в результаті попередньої переоцінки, відображене в прибутку або збитку. У таких випадках воно визнається в прибутку або збитку. Зменшення вартості одиниці основних засобів у результаті переоцінки визнається в прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли воно сторнує збільшення вартості тієї ж одиниці в результаті попередньої переоцінки, відображене безпосередньо у складі іншого сукупного доходу. У таких випадках воно визнається у складі іншого сукупного доходу.

Подальші витрати

Подальші витрати, які відносяться до об'єкту основних засобів, капіталізуються лише у випадку, якщо існує ймовірність того, що Група отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані із зазначеними витратами. Витрати на поточне обслуговування основних засобів визнаються у складі прибутку або збитку у момент виникнення.

Знос

Знос одиниць основних засобів нараховується з моменту, коли вони встановлені та готові до використання, або, якщо йдеться про активи, створені власними силами суб'єкта господарювання, з моменту, коли створення активу завершено і він готовий до використання. Знос нараховується на основі вартості активу, зменшеній на його ліквідаційну вартість. Група проводить оцінку значних компонентів окремих активів, і якщо будь-який компонент має строк корисного використання, відмінний від строків використання решти компонентів такого активу, знос на такий компонент нараховується окремо.

Знос визнається у прибутку або збитку за прямолінійним методом протягом розрахункових строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів з дати, коли він є готовим для використання, оскільки така практика найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигод, притаманних цьому активу. Знос орендованих активів нараховується протягом меншого з двох строків: строку їх корисного використання або строку оренди, крім випадків, коли можна обґрунтовано вважати, що Група отримає право власності до кінця строку

оренди. Знос на землю та незавершене будівництво (незавершені капітальні інвестиції) не нараховується. Різниця між зносом, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та зносом, що базується на первісній вартості активу, переноситься з резерву дооцінки до нерозподіленого прибутку.

Строки корисного використання основних засобів (за основними групами) такі:

Будівлі, споруди	15-60 років
Виробниче обладнання	5-35 років
Транспортні засоби	5-25 років
Інструменти, прилади та офісне обладнання	4-10 років
Інше	2-12 років

Методи нарахування зносу, строки корисного використання і ліквідаційна вартість переглядаються в кінці кожного фінансового року і, якщо це необхідно, коригуються.

(е) Нематеріальні активи

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, придбані Групою, що мають визначені строки корисного використання, оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Подальші витрати

Подальші витрати, пов'язані з нематеріальним активом, капіталізуються тільки тоді, коли вони збільшують економічні вигоди, які може принести даний актив у майбутньому, та можуть бути достовірно оцінені. Всі інші витрати, включаючи витрати на гудвіл та бренди, створені всередині Групи, визнаються у прибутку або збитку в тому періоді, в якому вони були понесені.

Амортизація

Амортизація нараховується на вартість придбання активу або іншу суму, яка використовується замість собівартості, за вирахуванням його ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається в прибутку або збитку з використанням прямолінійного методу протягом розрахункових строків корисного використання нематеріальних активів, починаючи з дати, коли ці активи готові до експлуатації, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигод, властивих активу. Розрахункові строки корисного використання нематеріальних активів за поточний та порівняльний періоди складають від 2 до 10 років.

Методи нарахування амортизації, строки корисного використання і ліквідаційна вартість переглядаються в кінці кожного фінансового року і, якщо це необхідно, коригуються.

(є) Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість утримується з метою отримання доходу від оренди або для збільшення вартості капіталу, або ж і з тією, і з іншою метою.

Інвестиційна нерухомість відображена за справедливою вартістю. Зміни справедливої вартості відображаються у прибутку або збитку. Майнові інтереси за договорами операційної оренди не класифікуються як інвестиційна нерухомість.

Будь-який дохід або збиток, що виник унаслідок продажу інвестиційної нерухомості (розрахований як різниця між надходженнями від продажу інвестиційної нерухомості та її балансовою вартістю) відображаються у прибутку або збитку.

У випадку продажу інвестиційної нерухомості, яка була визнана в складі основних засобів, будь-які суми включені до резерву переоцінки, що відносяться до цього активу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

(ж) Оренда

Починаючи з 1 січня 2019 р., Група використовує МСФЗ 16 «Оренда» для обліку орендних договорів. Згідно з цим стандартом Група, як орендар, повинна визнавати актив у формі права користування на дату початку оренди, що являє собою право використовувати базовий актив, і зобов'язання з оренди, що являє собою обов'язок здійснювати орендні платежі. При цьому Група повинна відображати витрати з амортизації активів в формі права користування і процентні витрати, що відносяться до зобов'язань з оренди.

Група використовує передбачені необов'язкові звільнення від вимог стандарту щодо короткострокової оренди та оренди об'єктів з низькою вартістю. Окрім договорів оренди муніципальних земельних ділянок, Група не має суттєвих нерозривних договорів оренди, та більшість договорів мають короткостроковий характер. Орендні платежі, що відносяться до договорів оренди муніципальних земельних ділянок, не включаються до оцінки зобов'язання з оренди згідно з вимогами МСФЗ 16. Отже витрати з оренди, як і раніше, визнаються за прямолінійним методом протягом строку дії договору.

Відповідно до вищевикладеного, ефект від переходу на МСФЗ 16 є для Групи несуттєвим.

Група, як орендодавець, продовжує класифікувати оренду як фінансова оренда або операційна оренда.

(з) Запаси

Запаси відображаються за меншою з двох вартостей: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації. Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням розрахункових витрат на завершення та збут.

Собівартість запасів визначається за формулою середньозваженої собівартості та включає витрати на придбання запасів, витрати на виробництво або переробку, а також інші витрати на їх доставку до теперішнього місцезнаходження і приведення їх у стан, придатний для використання.

(и) Зменшення корисності

(i) Зменшення корисності - фінансові активи

Група використовує модель «очікуваних кредитних збитків» («ОКЗ»). Ця модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та контрактних активів, але не застосовується до інвестицій в інструменти капіталу.

Сума резерву на покриття збитків оцінюється на основі однієї з підстав:

- очікуваних кредитних збитків за 12 місяців, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати;
- очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок усіх можливих випадків дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента.

Резерви на покриття збитків за торговою та іншою дебіторською заборгованістю завжди оцінюються сумою, що дорівнює сумі ОКЗ на весь строк дії фінансового інструменту.

Для залишків грошових коштів та їх еквівалентів у банках Група оцінює ОКЗ за 12 місяців, якщо не відбулося значного підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Група вважає, що значне підвищення кредитного ризику має місце, якщо кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 30 днів.

Фінансовий актив відноситься Групою до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

- якщо малоімовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Групою будуть погашені в повному обсязі без застосування Групою таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності); або
- якщо кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 90 днів.

Максимальним періодом при оцінці ОКЗ є максимальний період за договором, протягом якого Група наражається на кредитний ризик.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Кредитні збитки оцінюються як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Групі відповідно до договору, і грошовими потоками, які Група очікує отримати).

Очікувані кредитні збитки дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

Кредитно-знецінені фінансові активи

На кожну звітну дату Група оцінює, чи є кредитно-знеціненими фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю. Вважається, що фінансовий актив є кредитно-знеціненим, коли має місце одна чи більше подій, що мають значний негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Подання зменшення корисності

Суми резерву під збитки від фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, вираховуються з валової балансової вартості активів.

Втрати від зменшення корисності виданої фінансової допомоги, включеної до складу іншої дебіторської заборгованості, відображаються у складі фінансових витрат, від зменшення корисності торгової дебіторської заборгованості і грошових коштів та їх еквівалентів – у складі операційних витрат, та не показуються окремо у звіті про фінансові результати через міркування суттєвості.

(ii) Зменшення корисності - Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів Групи, за винятком виробничих запасів та відстрочених податкових активів, перевіряється на кожну дату звітності з метою виявлення будь-яких ознак зменшення їх корисності. Якщо такі ознаки існують, проводиться оцінка сум очікуваного відшкодування активів. Суми очікуваного відшкодування нематеріальних активів, що мають невизначені строки корисного використання або ще не готові до використання, оцінюються щороку у ту саму дату. Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові кошти (ОГГК), перевищує суму очікуваного відшкодування.

Сумою очікуваного відшкодування активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, є більша з двох вартостей: вартість у використанні чи справедлива вартість за вирахуванням витрат на збут. При оцінці вартості у використанні очікувані в майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх теперішньої вартості з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, притаманні відповідному активу або ОГГК. Для цілей тестування на предмет зменшення корисності активи, які не можуть бути перевірені індивідуально, об'єднуються у найменшу групу активів, що генерує приток грошових коштів від безперервного використання відповідного активу, що практично не залежить від притоку грошових коштів від інших активів чи груп активів чи ОГГК.

Збитки від зменшення корисності визнаються у прибутку або збитку. Збитки від зменшення корисності, визнані щодо ОГГК, розподіляються на пропорційній основі та зменшують балансову вартість активів, які входять до складу ОГГК (групи ОГГК).

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередні періоди, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності сторнується, якщо відбулася зміна оцінок, що використовуються для визначення суми відшкодування. Збиток від зменшення корисності сторнується тільки у випадку, якщо балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, що була б визначена, за вирахуванням зносу або амортизації, якщо збиток від зменшення корисності не був визнаний взагалі.

(і) Зобов'язання по виплатах працівникам

Державні пенсійні програми з визначеними внесками

Група здійснює відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму, яка розраховується на основі заробітної плати кожного працівника. Такі суми відносяться на витрати по мірі відрахування. Сплата єдиного соціального внеску здійснюється в національній валюті шляхом внесення сум єдиного внеску на рахунки Державної фіскальної служби України.

Державні пенсійні програми з визначеною виплатою

Група здійснює разові виплати своїм працівникам при виході на пенсію, а також щоквартальні пенсійні виплати працівникам, які мають тривалий стаж роботи, в порядку, передбаченому колективними договорами.

Крім того, Група зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, здійснюваних державою працівникам, які працювали на шкідливому виробництві або в тяжких умовах, і, отже, мають право виходу на пенсію і на відповідне пенсійне забезпечення до настання пенсійного віку, передбаченого законодавством України.

Чиста сума зобов'язання Групи за пенсійними програмами з визначеною виплатою розраховується окремо для кожної програми шляхом оцінки суми майбутніх виплат, заробленої працівниками у поточному і попередніх періодах. Після цього сума виплат дисконтується з метою визначення її теперішньої вартості, а справедлива вартість активів програми вилучається з обліку.

Ставка дисконту визначається з урахуванням різних джерел інформації, включаючи доходність на дату звітності по українських державних та високоліквідних корпоративних довгострокових облігаціях.

Розрахунок здійснюється з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць. Якщо результати розрахунку свідчать про отримання вигоди Групою, визнаний актив обмежується чистою загальною сумою вартості будь-яких невизнаних послуг, наданих раніше, і теперішньою вартістю будь-яких майбутніх виплат за рахунок програми або зменшення сум майбутніх внесків за програмою. Для цілей розрахунку теперішньої вартості економічних вигод враховуються будь-які вимоги щодо мінімального рівня фінансування, які стосуються будь-якої пенсійної програми Групи. Група отримує економічну вигоду, якщо ця вигода може бути реалізована протягом строку дії програми або при погашенні зобов'язань за програмою.

Зміни в теперішній вартості зобов'язань з виплати працівникам у вигляді актуарних прибутків або збитків визнаються одразу по мірі їх настання в іншому сукупному доході. Всі інші зміни в поточній вартості зобов'язань визнаються одразу по мірі їх настання в прибутках або збитках.

(ї) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Група внаслідок події, що сталася в минулому, має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке можна оцінити достовірно, і існує ймовірність того, що для погашення даного зобов'язання необхідно буде використання економічних ресурсів. Сума забезпечення визначається шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні

ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі і, там, де це доцільно, ризики, притаманні певному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається у складі фінансових витрат.

(й) Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з поточного та відстроченого податків. Податок на прибуток визнається в прибутку або збитку, за винятком випадків, коли він відноситься до об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі чи в іншому сукупному доході. У такому разі він визнається в іншому сукупному доході або у власному капіталі.

Поточний податок складається з очікуваного податку до сплати або до відшкодування, розрахованого на основі оподатковуваного прибутку або збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або практично введені в дію на дату звітності, і будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки. Поточний податок до сплати також включає будь-яке податкове зобов'язання, яке виникає внаслідок оголошення дивідендів.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів і зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, які використовуються для цілей оподаткування. Відстрочений податок не визнається за такими тимчасовими різницями:

- за тимчасовими різницями, що виникають при первісному визнанні активів чи зобов'язань в результаті здійснення операції, що не є об'єднанням бізнесу і не впливає ані на бухгалтерський, ані на оподатковуваний прибуток або збиток;
- за тимчасовими різницями, що відносяться до інвестицій в дочірні підприємства і спільно контрольовані суб'єкти господарювання, якщо існує ймовірність того, що ці тимчасові різниці не будуть сторновані в найближчому майбутньому;
- за оподатковуваними тимчасовими різницями, що виникають при первісному визнанні гудвілу.

Відстрочений податок оцінюється виходячи з податкових ставок, які, як очікується, будуть застосовуватися до тимчасових різниць в момент їх сторнування, відповідно до законодавства, що діє або практично введене в дію на дату звітності.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються, коли існує законне право на взаємозарахування поточних активів та зобов'язань, якщо вони відносяться до податку на прибуток, що стягується одним і тим самим податковим органом з одного й того самого оподатковуваного суб'єкта господарювання, або з різних суб'єктів господарювання, але ці суб'єкти господарювання мають намір провести розрахунки за поточними податковими зобов'язаннями та активами на нетто-основі, або їх податкові активи будуть реалізовані одночасно з погашенням їх податкових зобов'язань.

Відстрочений податковий актив визнається по невикористаних податкових збитках, податкових кредитах та тимчасових різницях, що відносяться на витрати для цілей оподаткування, якщо існує ймовірність отримання в майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого вони можуть бути реалізовані. Відстрочені податкові активи переглядаються на кожну дату звітності та зменшуються, коли реалізація відповідної податкової вигоди більше не є ймовірною.

(к) Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Група визначає договір з клієнтом як угоду між двома або більше сторонами, яка створює права та обов'язки, забезпечені правовою санкцією, де клієнт це сторона, що купує товари та послуги, які є результатом звичайної діяльності Групи, в обмін на винагороду. Забезпечення прав та обов'язків за договором правовою санкцією є питанням закону. Договори з клієнтами складаються у письмовій формі.

Дохід оцінюється на основі винагороди, що очікується за контрактом з клієнтом, і виключає суми, отримані від імені третіх сторін. Група визнає дохід, коли передає контроль над продукцією або

послугою клієнту. Доходи представлені за вирахуванням очікуваних відшкодувань та знижок клієнтам.

Реалізація продукції

Група реалізує товари за контрактами з різними умовами їх доставки та умовами передачі ризиків та винагороди.

Момент передачі ризиків та винагород залежить від конкретних умов договорів купівлі-продажу. Як правило, передача відбувається при доставці продукції перевізникові на умовах постачання FOB («Вільно на борту») та CPT («Перевезення сплачене до»).

Група визнає продаж товарів, коли клієнт отримує над ними контроль. Ознаки того, чи був переданий контроль, оцінюються керівним персоналом для кожного контракту, та включають такі ознаки щодо клієнта:

- має поточне зобов'язання здійснити оплату;
- фізично володіє;
- має юридичне право;
- прийняв ризики та вигоди від володіння; а також
- прийняв актив.

Для контрактів, які дозволяють клієнту повернути товар, виручка визнається якщо існує дуже велика ймовірність того, що не відбудеться суттєвого сторнування суми сукупного доходу. Тому визнана виручка коригується на суми очікуваних повернень, що оцінюються на основі історичних даних для конкретного типу товарів.

У ході більшості своїх операцій з продажів товарів Група передає контроль та визнає реалізацію у момент, коли товари було передано у розпорядження покупцеві у визначеному місці, після чого покупець несе всі витрати та ризики, пов'язані з цими товарами. Відповідна доставка та завантаження здійснюються до того, як контроль над товаром був переданий покупцю, і не визнається окремого обов'язку щодо виконання зобов'язань, пов'язаних із транспортуванням та завантаженням.

Компоненти фінансування

Група не має договорів, за якими період між передачею обіцяних товарів або послуг покупцеві та їх оплатою покупцем становитиме більше одного року. Внаслідок цього, як практичне звільнення, Група не вносить коригувань щодо цін операцій з урахуванням впливу суттєвого компоненту фінансування, якщо Група очікує, на дату заключення контракту, що період між передачею обіцяних товарів та послуг за контрактом клієнту та оплатою за ці товари та послуги буде менше ніж один рік.

(Л) Інші фінансові доходи та фінансові витрати

До складу інших фінансових доходів входять процентний дохід по інвестованих коштах, дохід від дисконтування фінансових інструментів, прибуток від вибуття інвестицій і прибуток від курсових різниць по кредитах та позиках. Процентний дохід визнається по мірі нарахування в прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка.

Фінансові витрати включають витрати на виплату процентів, знецінення фінансових інвестицій, процентні витрати по зобов'язаннях з довгострокових виплат працівникам, витрати від дисконтування фінансових інструментів, збитки від зменшення корисності, визнані по відношенню до фінансових активів (за винятком дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги), витрати по виданим гарантіям, інші фінансові витрати. Витрати на позики, які не відносяться безпосередньо до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, визнаються в прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що відносяться до залишків отриманих кредитів, відображаються як інші фінансові доходи або фінансові витрати, залежно від динаміки курсів обміну, що призводить до отримання чистого прибутку або понесення чистого збитку.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що відносяться до залишків поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, відображаються як інші операційні доходи або інші операційні витрати, залежно від динаміки курсів обміну, що призводить до отримання чистого прибутку або понесення чистого збитку.

(м) Звітність за сегментами

Операційний сегмент – це компонент Групи, що здійснює господарську діяльність, в результаті якої вона може отримувати доходи та нести витрати, у тому числі доходи та витрати, які стосуються операцій з будь-якими іншими компонентами Групи. Усі результати операційного сегмента регулярно аналізуються управлінським персоналом з метою прийняття рішень щодо виділення ресурсів для сегменту та оцінки ефективності його діяльності.

Результати за сегментом, які звітуються управлінському персоналу, містять як статті, що безпосередньо мають відношення до сегменту, так і статті, що можуть бути обґрунтовано віднесені до нього. Статті, що не віднесені до сегменту містять, головним чином, корпоративні активи, витрати головного офісу, активи та зобов'язання з податку на прибуток.

Капітальні витрати сегмента – це загальна сума витрат, понесених протягом року на придбання основних засобів та нематеріальних активів за виключенням гудвіла.

Управлінський персонал вважає, що Група здійснює свою діяльність в одному сегменті, значному для цієї консолідованої звітності, а саме сегменті виробництва чавуну та сталі. Розкриття доходів за видами продукції, а також за географічною ознакою, представлене в примітці 16. Інформація про концентрацію доходів представлена в примітці 24(б). Інформація про місцезнаходження необоротних активів Групи представлена в примітці 5.

(н) Прибуток на акцію

Група представляє дані щодо чистого та скоригованого чистого прибутку на одну акцію по своїх простих акціях. Чистий прибуток на акцію розраховується шляхом ділення прибутку або збитку, що відноситься до власників простих акцій Компанії, на середньозважену кількість простих акцій, що перебувають в обігу протягом періоду. Скоригований чистий прибуток на акцію розраховується шляхом коригування прибутку або збитку, що відноситься до власників простих акцій, і середньозваженої кількості простих акцій в обігу, з урахуванням утримуваних власних акцій, на вплив усіх потенційних простих акцій з розбавляючим ефектом.

(о) Нові стандарти та тлумачення, які ще не були прийняті

Деякі нові стандарти та зміни до стандартів набирають чинності для річних періодів, що починаються після 1 січня 2019 р., при цьому дозволяється їх завчасне застосування; однак, Група передчасно не застосувала нові або змінені стандарти при складанні цієї консолідованої фінансової звітності.

Наступні поправки до стандартів і роз'яснення, як очікується, не матимуть значного впливу на консолідовану фінансову звітність Групи:

- Поправки до посилань на концептуальні основи фінансової звітності в стандартах МСФЗ;
- Визначення бізнесу (поправки до МСФЗ 3);
- Визначення поняття «значний» (поправки до МСБУ 1 та МСБУ 8);
- МСФЗ 17 «Договори страхування».

4 Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Групи та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як фінансових, так і нефінансових активів і зобов'язань. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана при продажі активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної господарської операції між учасниками на момент оцінки. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів. Там, де це необхідно, додаткова інформація про припущення, зроблені у процесі визначення справедливої вартості активу або зобов'язання, розкривається в примітках, що стосуються даного активу або зобов'язання. При оцінці справедливої вартості нефінансового активу враховується здатність учасника ринку отримувати економічну вигоду шляхом максимального та ефективного використання активу або шляхом продажу активу іншому учасникові ринку, який використовуватиме цей актив максимально та ефективно.

(а) Основні засоби та інвестиційна нерухомість

Справедлива вартість об'єктів нерухомості та інвестиційної нерухомості заснована на ринковій вартості. Ринкова вартість об'єкта нерухомості являє собою розрахункову оцінку суми, на яку даний об'єкт нерухомості може бути обміняний (після належного вивчення ринку) станом на дату проведення оцінки в результаті угоди між обізнаними, незалежними один від одного покупцем і продавцем, бажаючими здійснити таку операцію. При визначенні справедливої вартості машин, устаткування, інвентарю і приладдя застосовується ринковий підхід і витратний підхід з використанням оголошених ринкових цін (котирувань) на подібні об'єкти, якщо такі є в наявності.

У разі відсутності оголошених ринкових цін (котирувань) справедлива вартість основних засобів визначається, головним чином, на основі вартості заміщення за вирахуванням зносу. Відповідно до цього методу, враховується вартість відновлення або заміщення основних засобів, скоригована на фізичний, функціональний чи економічний знос, а також на старіння.

(б) Дольові та боргові цінні папери

Справедлива вартість дольових і боргових цінних паперів визначається на основі їх остаточної ціни пропозиції на звітну дату або, у разі відсутності їх котирування, з використанням того чи іншого методу оцінки вартості.

(в) Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Справедлива вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості оцінюється як теперішня вартість майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ринковою процентною ставкою станом на звітну дату. Ця справедлива вартість визначається для цілей розкриття інформації або у разі отримання дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості в результаті об'єднання бізнесу.

(г) Непохідні фінансові зобов'язання

Справедлива вартість, що визначається для цілей розкриття інформації, розраховується на основі теперішньої вартості майбутніх грошових потоків по основній сумі і відсотках, дисконтованих за ринковою процентною ставкою станом на звітну дату. Ринкова процентна ставка по фінансовій оренді визначається виходячи з процентної ставки за аналогічними орендними договорами.

(д) Ієрархія джерел визначення справедливої вартості

Нижче у таблиці аналізуються активи та зобов'язання, які не мають одноразовий характер та обліковуються за справедливою вартістю. Різні рівні ієрархії визначені таким чином:

- Рівень 1: оцінка ґрунтується на котирувальних (не скоригованих) цінах на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, до яких Група має доступ на дату оцінки;
- Рівень 2: оцінка ґрунтується на вхідних даних, інших, ніж котирування цін, включених до Рівня 1, які є доступними на ринку для активу або зобов'язання прямо чи опосередковано;
- Рівень 3: оцінка ґрунтується на вхідних даних щодо активу чи зобов'язання, які є недоступними на ринку.

Група визнає перехід між рівнями ієрархії джерел визначення справедливої вартості на кінець звітного періоду у якому така зміна відбулася.

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. ієрархія джерел визначення справедливої вартості складається з таких даних:

(у тисячах гривень)		2019	2018
Основні засоби, незавершені капітальні інвестиції та нематеріальні активи (примітка 5)	Рівень 2	1,753,518	573,726
Основні засоби, незавершені капітальні інвестиції та нематеріальні активи (примітка 5)	Рівень 3	24,263,786	21,528,245
Інвестиційна нерухомість	Рівень 3	6,741	6,741
		26,024,045	22,108,712

Протягом 2019 року змін в ієрархії джерел визначення справедливої вартості не відбувалося. Інформація про вхідні дані, що використовувалися при визначенні справедливої вартості згідно з Рівнем 3, наведена у примітці 5.

5 Основні засоби та нематеріальні активи (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1000-1012)

Рух основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., представлений таким чином:

	Земля та будівлі	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та офісне обладнання	Інше	Незавершені капітальні інвестиції	Усього
<i>(у тисячах гривень)</i>							
<i>Вартість або переоцінена вартість</i>							
На 1 січня 2019 р.	9,441,604	12,476,503	609,148	193,139	120,050	1,317,075	24,157,519
Надходження	10,129	144,003	73,390	29,283	66,340	1,954,110	2,277,255
Передачі	401,348	1,362,645	74,104	9,748	27,933	(1,875,778)	-
Вибуття	(20,386)	(304,029)	(3,599)	(565)	(56,537)	(193,506)	(578,622)
Вибуття дочірніх компаній	(22,884)	(3,372)	(76)	(719)	(15)	(9,251)	(36,317)
Чисте сторно (зменшення корисності), відображене у прибутку та збитку	(114,269)	(351,000)	6,233	(5,408)	3	(52,962)	(517,403)
Переоцінка (сторнування переоцінки), відображена у іншому сукупному доході	1,364,041	(604,541)	107,281	(44,187)	(68,638)	(355)	753,601
На 31 грудня 2019 р.	11,059,583	12,720,209	866,481	181,291	89,136	1,139,333	26,056,033
<i>Накопичений знос та амортизація</i>							
На 1 січня 2019 р.	(421,189)	(1,449,513)	(91,369)	(37,274)	(56,203)	-	(2,055,548)
Нарахований знос та амортизація	(430,517)	(1,426,763)	(98,501)	(38,609)	(55,951)	-	(2,050,341)
Вибуття	17,360	298,382	3,098	315	32,124	-	351,279
Вибуття дочірніх компаній	9,832	1,449	(44)	309	6	-	11,552
Переоцінка, відображена у іншому сукупному доході	815,815	2,565,197	183,457	71,222	68,638	-	3,704,329
На 31 грудня 2019 р.	(8,699)	(11,248)	(3,359)	(4,037)	(11,386)	-	(38,729)
<i>Залишкова вартість</i>							
На 31 грудня 2019 р.	11,050,884	12,708,961	863,122	177,254	77,750	1,139,333	26,017,304

Нематеріальні активи включені до складу групи «Інше». Знос та амортизаційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., на суму 1,953,142 тисячі гривень були віднесені на собівартість виробленої продукції, витрати на суму 44,467 тисяч гривень – на адміністративні витрати, витрати на суму 5,070 тисяч гривень – на витрати на збут, витрати на суму 1,452 тисячі гривень – на інші операційні витрати і витрати на суму 46,210 тисяч гривень відображені згорнуто з доходами по оренді в складі інших операційних доходів (амортизація основних засобів, переданих в операційну оренду).

Рух основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., представлений таким чином:

	Земля та будівлі	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та офісне обладнання	Інше	Незавершені капітальні інвестиції	Усього
<i>(у тисячах гривень)</i>							
<i>Вартість або переоцінена вартість</i>							
На 1 січня 2018 р.	9,077,120	11,360,017	567,823	157,214	35,014	1,419,959	22,617,147
Надходження	6,682	117,857	20,709	31,521	74,123	1,746,384	1,997,276
Передачі	418,032	1,049,801	26,636	6,944	11,659	(1,513,072)	-
Вибуття	(8,342)	(23,579)	(3,569)	(1,799)	(724)	(119,266)	(157,279)
Вибуття дочірніх компаній	(12,561)	(4,678)	(238)	(126)	(21)	-	(17,624)
Чисте сторно (зменшення корисності), відображене у прибутку та збитку	365	2,863	60	39	(1)	(211,940)	(208,614)
Сторно переоцінки, відображене у іншому сукупному доході	(39,692)	(25,778)	(2,273)	(654)	-	(4,990)	(73,387)
На 31 грудня 2018 р.	9,441,604	12,476,503	609,148	193,139	120,050	1,317,075	24,157,519
<i>Накопичений знос та амортизація</i>							
На 1 січня 2018 р.	(26,622)	(12,928)	(6,747)	(3,272)	(2,932)	-	(52,501)
Нарахований знос та амортизація	(400,155)	(1,450,639)	(86,335)	(34,416)	(53,962)	-	(2,025,507)
Вибуття	463	7,833	1,408	236	672	-	10,612
Вибуття дочірніх компаній	3,841	2,089	224	122	19	-	6,295
Переоцінка, відображена у іншому сукупному доході	1,284	4,132	81	56	-	-	5,553
На 31 грудня 2018 р.	(421,189)	(1,449,513)	(91,369)	(37,274)	(56,203)	-	(2,055,548)
<i>Залишкова вартість</i>							
На 31 грудня 2018 р.	9,020,415	11,026,990	517,779	155,865	63,847	1,317,075	22,101,971

Нематеріальні активи включені до складу групи «Інше». Знос та амортизаційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., на суму 1,933,684 тисячі гривень були віднесені на собівартість виробленої продукції, витрати на суму 35,140 тисяч гривень – на адміністративні витрати, витрати на суму 4,248 тисяч гривень – на витрати на збут, витрати на суму 1,441 тисяча гривень – на інші операційні витрати і витрати на суму 50,994 тисячі гривень відображені згорнуто з доходами по оренді в складі інших операційних доходів (амортизація основних засобів, переданих в операційну оренду).

Переоцінка основних засобів на 31 грудня 2019 р.

На 31 грудня 2019 р. незалежний оцінювач провів переоцінку основних засобів Групи для визначення їхньої справедливої вартості.

Більша частина основних засобів – це вузькоспеціалізоване обладнання, яке нечасто продається на відкритому ринку, крім випадків, коли це відбувається в рамках господарської діяльності, що продовжується. Крім кількох будівель, оцінка вартості яких була проведена на основі останніх ринкових операцій з аналогічними будівлями, що знаходяться у аналогічному технічному стані, ринок для подібних основних засобів не є активним в Україні і не забезпечує достатньої кількості

порівняних продажів, що не дає можливості використовувати ринковий підхід для визначення справедливої вартості.

Тому справедлива вартість основних засобів була визначена, головним чином, із використанням методу вартості заміщення за вирахуванням амортизації. Згідно з цим методом, враховується вартість відновлення або заміщення основних засобів, скоригована на фізичну, функціональну чи економічну амортизацію, а також на моральне старіння. Економічне знецінення було визначено з застосуванням методу дисконтованих грошових потоків.

Вартість заміщення за вирахуванням амортизації оцінюється на основі даних, отриманих із внутрішніх джерел, і за результатами аналізу українського і міжнародних ринків для аналогічних основних засобів. Різні ринкові дані зібрані з опублікованої інформації, каталогів, статистичних даних тощо. Крім того, до процесу оцінки залучались галузеві експерти і постачальники основних засобів як в Україні, так і за кордоном.

На 31 грудня 2019 р. також був зроблений аналіз наявності економічного знецінення із застосуванням методу дисконтованих грошових потоків при визначенні справедливої вартості основних засобів, в результаті якого було визнано додаткове знецінення основних засобів.

При проведенні тестування дисконтованих грошових потоків на 31 грудня 2019 р. були використані такі основні припущення:

	Припущення	Чутливість
Темпи зростання обсягів продаж	Прогнозується, що зростання обсягів продаж складатиме від 0.2% до 5.7% протягом 2021 -2024 рр., що дає в результаті середньозважене значення зростання 3.5%	Чим вище оцінені темпи зростання обсягів продаж, тим вище оцінена справедлива вартість
Маржа EBITDA	Маржа EBITDA прогнозується у діапазоні 8.4% до 16.4%, що дає в результаті середньозважене значення маржі EBITDA 14.0%	Чим вище оцінені параметри маржі EBITDA, тим вище оцінена справедлива вартість
Ставка дисконту	Ставка дисконту прогнозується на рівні 18.74%	Чим нижче оцінена ставка дисконту, тим вище оцінена справедлива вартість

Активи, передані в заставу

На 31 грудня 2019 р. основні засоби, балансова вартість яких становить 3,952,488 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 3,864,874 тисячі гривень), передані у заставу для забезпечення банківських кредитів та позик (див. примітку 25(б)).

Географічне знаходження

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. основні засоби та нематеріальні активи Групи знаходяться в Україні.

Аналіз зміни справедливої вартості основних засобів на 31 грудня 2018 р.

На 31 грудня 2018 р. управлінський персонал провів аналіз потенційної зміни справедливої вартості основних засобів Групи. Для цілей аналізу були враховані наступні фактори:

- В 2018 р. Група перевиконала бюджетні дані по продажам, які були враховані в моделі на економічне знецінення із застосуванням методу дисконтованих грошових потоків при визначенні справедливої вартості основних засобів на 31 грудня 2017 р.;

- В 2018 р. ревальвація курсу гривні по відношенню до долара США склала приблизно 1% в порівнянні з девальвацією на 5% в 2017 р.;
- В 2018 р. відбулися несуттєві зміни в індексах цін на будівельно-монтажні роботи та цін виробників промислової продукції.

В результаті проведеного аналізу управлінський персонал оцінив, що балансова вартість основних засобів на 31 грудня 2018 р. суттєво не відрізняється від їх справедливої вартості.

Балансова вартість при використанні методу історичної вартості

Балансова вартість основних засобів, що була б включена в консолідовану фінансову звітність, якби основні засоби були відображені за вартістю придбання, за вирахуванням накопиченої амортизації і накопичених збитків від зменшення корисності, представлена таким чином:

	Земля та будівлі	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та офісне обладнання	Інше	Незавершені капітальні інвестиції	Усього
<i>(у тисячах гривень)</i>							
На 31 грудня 2018 р. (не перевірено аудитом)	3,066,355	5,490,203	278,286	128,755	60,507	1,359,201	10,383,307
На 31 грудня 2019 р. (не перевірено аудитом)	3,266,801	6,165,204	380,283	134,750	77,767	1,229,506	11,254,311

6 Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1030)

Об'єкти інвестування, що обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств, на 31 грудня 2019 р. та за рік, що закінчився на цю дату, представлені таким чином:

	ПрАТ «ЗЗРК»	ПрАТ «Запоріж- кокс»	ПрАТ «Запоріж- вогнетрив»	Інші	Всього
<i>(у тисячах гривень)</i>					
Частка власності	29.52 %	42.77 %	49.21 %	-	-
Необоротні активи	5,620,176	2,833,797	450,511	н/д	8,904,484
Оборотні активи	2,634,961	3,710,027	1,410,664	н/д	7,755,652
Довгострокові зобов'язання	876,537	504,462	212,623	н/д	1,593,622
Поточні зобов'язання	1,320,343	1,299,279	1,361,340	н/д	3,980,962
Чисті активи	6,058,257	4,740,083	287,212	н/д	11,085,552
Частка Групи у чистих активах	1,788,355	2,027,110	141,337	65,510	4,022,312
Чистий дохід	6,017,859	12,365,901	2,621,653	н/д	21,005,413
Прибуток	1,368,745	88,452	53,710	н/д	1,510,907
Інший сукупний дохід (збиток)	74,766	544,715	(27,160)	н/д	592,321
Сукупний дохід	1,443,511	633,167	26,550	н/д	2,103,228
Частка Групи у прибутку	404,044	37,827	26,431	9,827	478,129
Частка Групи в іншому сукупному прибутку (збитку)	22,070	232,948	(13,366)	-	241,652
Дивіденди, отримані Групою	-	-	-	-	-

Об'єкти інвестування, що обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств, на 31 грудня 2018 р. та за рік, що закінчився на цю дату, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	ПРАТ «ЗЗРК»	ПРАТ «Запоріж- кокс»	ПРАТ «Запоріж- вогнетрив»	Інші	Всього
Частка власності	29.52%	42.77%	49.21%	-	-
Необоротні активи	5,487,504	1,952,189	335,705	н/д	7,775,398
Оборотні активи	1,956,241	6,909,657	1,324,159	н/д	10,190,057
Довгострокові зобов'язання	930,102	240,831	144,008	н/д	1,314,941
Поточні зобов'язання	1,898,897	4,514,098	1,255,194	н/д	7,668,189
Чисті активи	4,614,746	4,106,917	260,662	н/д	8,982,325
Частка Групи у чистих активах	1,362,241	1,756,335	128,272	55,683	3,302,531
Чистий дохід	3,518,206	9,208,474	2,382,180	н/д	15,108,860
Прибуток	383,754	1,062,238	97,580	н/д	1,543,572
Інший сукупний дохід (збиток)	493,893	(8,255)	(17,779)	н/д	467,859
Сукупний дохід	877,647	1,053,983	79,801	н/д	2,011,431
Частка Групи у прибутку	113,281	454,269	48,019	2,399	617,968
Частка Групи в іншому сукупному доході (збитку)	145,794	(3,530)	(8,749)	н/д	133,515
Дивіденди, отримані Групою	401,819	-	-	7,456	409,275

Частка Групи у доходах та збитках від переоцінки основних засобів асоційованого підприємства Групи, ПРАТ «ЗАПОРІЖКОКС»

На 31 серпня 2019 р. основні засоби асоційованого підприємства Групи, ПРАТ «ЗАПОРІЖКОКС», були переоцінені незалежним оцінювачем з метою визначення їх справедливої вартості. Справедлива вартість основних засобів була оцінена, головним чином, на основі методу амортизованих витрат заміщення. Згідно з цим методом, враховується вартість відновлення або заміщення основних засобів, скоригована на фізичне та всі інші релевантні види знецінення, в тому числі функціональне та економічне. Економічне знецінення було визначене з застосуванням методу дисконтованих грошових потоків. Як результат, вартість основних засобів була збільшена, що призвело до визнання суттєвого прибутку в іншому сукупному доході. При проведенні тестування дисконтованих грошових потоків на 31 серпня 2019 р. були використані такі основні припущення:

	Припущення	Чутливість
Ціни продажу	Згідно з прогнозом, зміна цін продажу на кокс становитиме (5.6%) – 1.7 % протягом 2019-2029 рр.	Чим вище розрахункові ціни продажу, тим вище оцінена справедлива вартість
Операційні витрати	Збільшення операційних витрат у середньому на 3.1% на рік, визначене з урахуванням очікуваного індексу інфляції	Чим нижче розрахункові операційні витрати, тим вище оцінена справедлива вартість
Ставка дисконту	Використана ставка дисконту: 11.2% (для грошових потоків, що прогнозувались в доларах США)	Чим нижче розрахункова ставка дисконту, тим вище оцінена справедлива вартість

7 Запаси (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1100 - 1104)

У 2019 році сировина, витратні матеріали і зміни готової продукції та незавершеного виробництва, визнані як собівартість реалізованої продукції, складала 41,804,232 тисячі гривень (2018 р.: 44,190,038 тисяч гривень).

У 2019 році зменшення вартості запасів до чистої вартості реалізації склало 518,205 тисяч гривень (2018 р.: 142,733 тисячі гривень).

8 Дебіторська заборгованість (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1125, 1155)

(а) Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1125)

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Металопродукція	6,484,593	15,184,885
Матеріали	1,421,958	1,012,241
Послуги	194,254	84,205
Інше	363,953	709,671
	<hr/>	<hr/>
	8,464,758	16,991,002
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності (примітка 13)	(831)	(2,543)
	<hr/>	<hr/>
	8,463,927	16,988,459
	<hr/>	<hr/>

(б) Інша поточна дебіторська заборгованість (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1155)

Інша поточна дебіторська заборгованість на 31 грудня представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Поточна дебіторська заборгованість по виданій фінансовій допомозі	18,220,730	18,712,056
Інша поточна дебіторська заборгованість	222,669	343,984
	18,443,399	19,056,040
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності (примітка 13)	(71,920)	(190,365)
	18,371,479	18,865,675

Поточна дебіторська заборгованість по виданій фінансовій допомозі в основному представлена незабезпеченою поворотною безвідсотковою короткостроковою фінансовою допомогою пов'язаним сторонам в розмірі 18,220,730 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 18,687,730 тисяч гривень) (примітка 27(б)). Ця поточна дебіторська заборгованість була визнана по номінальній вартості станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, оскільки управлінський персонал Групи вважає, що така номінальна вартість суттєво не відрізняється від її амортизованої вартості. Протягом 2019 року Група видала фінансову допомогу пов'язаним сторонам у сумі 74,649,919 тисяч гривень і відобразила її згорнуто з сумою погашення такої безвідсоткової короткострокової фінансової допомоги в сумі 75,116,919 тисяч гривень у рядку 3250 «Інші надходження» в консолідованому звіті про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (2018 р.: 74,223,022 тисячі гривень та 73,146,991 тисяча гривень відповідно у рядку 3290 «Інші платежі»). Оскільки фінансова допомога, видана протягом 2019 року, підлягала сплаті на вимогу відповідно до умов договорів, у Групи не було витрат від первісного визнання та процентних доходів у зв'язку із вивільненням дисконту.

Інформація про кредитний і валютний ризики Групи, пов'язані з дебіторською заборгованістю, розкрита у примітці 24.

9 Гроші та їх еквіваленти (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1165-1167)

Гроші та їх еквіваленти на 31 грудня представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Залишки на поточних банківських рахунках	102,531	124,081
Банківський акредитив	9,319	6,324
Грошові кошти в дорозі	14	15
Залишки на депозитних банківських рахунках	-	300,000
Каса	-	5
	111,864	430,425

У наступній таблиці представлений аналіз банківських депозитів і залишків на банківських рахунках згідно з рейтингами банків, присвоєними рейтинговим агентством Moody's, або їхніми еквівалентами:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
ССС	-	1
Без рейтингу	111,864	430,424
	<hr/> 111,864 <hr/>	<hr/> 430,425 <hr/>

На 31 грудня 2019 р. і 2018 р. банківські депозити і залишки на банківських рахунках не є знеціненими чи простроченими. Більш детальна інформація про кредитний ризик подана у примітці 24.

10 Власний капітал (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1400-1495)

Зареєстрований капітал

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. Компанія має 2,643,681,779 зареєстрованих, випущених і оплачених акцій номінальною вартістю 0.25 гривень за акцію. Усі акції є простими, мають рівні права голосу, а також рівні права на отримання дивідендів і на повернення капіталу.

Прибуток на акцію

У 2019 році розрахунок чистого і скоригованого чистого збитку на акцію проводився на основі консолідованого збитку, що відноситься до власників простих акцій материнської компанії, у сумі 3,880,311 тисяч гривень (2018 р.: чистий прибуток у розмірі 5,053,802 тисячі гривень) та середньозваженої кількості простих акцій в обігу, а саме 2,643,681,779 акцій за 2019 і 2018 роки.

Дивіденди

Згідно із законодавством України сума дивідендів обмежена сумою нерозподіленого прибутку. У 2019 і 2018 роках Група не оголошувала виплати дивідендів.

Управління капіталом

Політика Групи передбачає підтримку стабільного рівня капіталу з метою забезпечення довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку, а також для забезпечення сталого розвитку господарської діяльності у майбутньому. Управлінський персонал контролює структуру та доходність капіталу. Управлінський персонал намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, і перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Протягом звітного періоду не було змін у підході до управління капіталом.

Ані для Компанії, ані для її дочірніх підприємств не передбачені зовнішні вимоги щодо капіталу.

Резервний капітал

Резервний капітал представлений капіталом, що обмежений до розподілу між акціонерами у відповідності до Статуту Компанії. Резервний капітал був сформований за рахунок нерозподіленого прибутку Компанії.

Капітал у дооцінках

Капітал у дооцінках являє собою дооцінку основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, за вирахуванням відстроченого податку.

11 Процентні кредити та позики (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядки 1510, 1600)

У цій примітці подана інформація про умови процентних кредитів та позик згідно з договорами. Більш детальна інформація про процентний та валютний ризик викладена у примітці 24. Детальна інформація про передані в заставу активи представлена у примітці 25(б).

Умови та строки погашення заборгованості

На 31 грудня 2019 р. умови та строки погашення заборгованості представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	До одного року	Від одного року до п'яти років
Долари США - фіксована ставка 11%	2,321,248	-
Долари США - фіксована ставка 9.5%	57,408	75,554
Долари США - фіксована ставка 10.5%	83,298	-
Долари США - плаваюча ставка 7% (UIRD12m + 3.25%)	91,393	337,529
Гривні - фіксована ставка 19.5%	46,035	16,740
Євро - фіксована ставка 8%	33,083	43,412
	2,632,465	473,235

На 31 грудня 2018 р. умови та строки погашення заборгованості представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	До одного року	Від одного року до п'яти років
Долари США - фіксована ставка 11%	2,713,450	-
Долари США - фіксована ставка 9.5%	98,944	130,154
Долари США - фіксована ставка 10.5%	106,035	82,871
Гривні - фіксована ставка 19.5%	39,647	52,863
Євро - фіксована ставка 8%	58,542	76,791
	3,016,618	342,679

Станом на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. всі процентні кредити та позики забезпечені заставою.

Станом на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. процентні кредити та позики представлені:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Позики від небанківських установ	2,321,248	2,713,450
Процентні кредити від банків	784,452	645,847
	3,105,700	3,359,297

12 Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1520)

Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності, визнані у консолідованому звіті про фінансовий стан, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам:		
- пільгових пенсій	2,056,758	1,592,763
- виплат при виході на пенсію	120,212	104,378
- матеріальної допомоги непрацюючим пенсіонерам	29,247	24,427
- виплат ветеранам	15,022	12,586
	2,221,239	1,734,154

Зміни у теперішній вартості зобов'язань, визнані у консолідованому звіті про сукупний дохід за роки, що закінчились 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності на 1 січня	1,734,154	1,593,305
Суми, визнані у фінансових результатах за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:		
Вартість поточних послуг (примітка 21)	59,703	53,028
Вартість (сторнування) раніше наданих послуг (примітка 21)	-	4,332
Процентні витрати по зобов'язаннях з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності (примітка 22)	234,051	197,354
	293,754	254,714
Суми, визнані у іншому сукупному доході за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:		
Актuarні збитки, що виникають від коригування зобов'язань на основі досвіду	266,249	-
Актuarні збитки/(прибутки), що виникають від зміни в фінансових припущеннях	89,992	703
Актuarні (прибутки)/збитки, що виникають від зміни в демографічних припущеннях	(31,486)	-
	324,755	703
Інші		
Здійснені виплати	(131,424)	(114,568)
Теперішня вартість зобов'язань з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності на 31 грудня	2,221,239	1,734,154

Очікувані виплати в 2020 році становлять 146,245 тисяч гривень (2019 р.: 124,869 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 р. середньозважена тривалість зобов'язань складає 12 років (2018 р.: 12 років).

Ключові припущення, використані при визначенні цих зобов'язань, представлені у таблиці:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Ставка дисконту	10.91 %	14.03%
Темпи зростання заробітної плати	5.00 %	10.00%
Ставка інфляції	5.83 %	6.23%
Плинність кадрів	7.00 %	6.31%

Оскільки в Україні, як правило, відсутні достовірні ринкові дані, управлінський персонал використовує власні припущення при розрахунку зобов'язань на кожну звітну дату. Фактичні результати можуть суттєво відрізнятися від оцінок, зроблених на звітну дату.

Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі закладеного у бюджет прогнозованого зростання заробітної плати працівників.

Ставка інфляції оцінена на основі очікуваної (прогнозованої) ставки інфляції у майбутньому, враховуючи невизначеність ситуації.

Чутливість зобов'язань з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності до основних припущень представлена таким чином:

- зменшення ставки дисконту на 1 процентний пункт привело б до збільшення зобов'язання приблизно на 232,941 тисяча гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 179,038 тисяч гривень);
- збільшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 1 процентний пункт привело б до збільшення зобов'язання приблизно на 119,108 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 66,149 тисяч гривень);
- збільшення ставки інфляції на 1 процентний пункт привело б до збільшення зобов'язання приблизно на 19,158 тисяч гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 34,047 тисяч гривень).

13 Резерв на покриття збитків від зменшення корисності

Зміни резерву на покриття збитків від зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги протягом років, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Сальдо на 1 січня (примітка 24(б))	2,543	17,888
Збиток від зменшення корисності	120	1,801
Списані суми	(173)	(178)
Сторно резерву	(1,659)	(16,968)
Сальдо на 31 грудня (примітка 24(б))	831	2,543

Зміни резерву на покриття збитків від зменшення корисності іншої поточної дебіторської заборгованості протягом років, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Сальдо на 1 січня (примітка 24(б))	190,365	190,940
Збиток від зменшення корисності іншої дебіторської заборгованості	2,054	247
Списані суми	(120,487)	(61)
Сторно резерву	(12)	(761)
Сальдо на 31 грудня (примітка 24(б))	71,920	190,365

Резерв на покриття збитків від зменшення корисності торгової та іншої поточної дебіторської заборгованості по суті являє собою очікувані кредитні збитки (див. примітку 24).

14 Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1615)

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на 31 грудня представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Сировина і матеріали	16,101,104	17,490,427
Паливо (включаючи коксівне вугілля та кокс)	4,986,131	9,257,943
Газ і електроенергія	1,176,629	761,481
Основні засоби	237,900	138,957
Запасні частини	161,598	73,783
Інше	1,515,221	1,156,167
	24,178,583	28,878,758

Більш детальна інформація про ризик ліквідності та концентрації подана у примітці 24.

15 Інші поточні зобов'язання (Консолідований звіт про фінансовий стан, рядок 1690)

Інші поточні зобов'язання на 31 грудня представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Резерв по гарантіям	595,231	2,330,964
Інше	53,230	142,343
	648,461	2,473,307

(а) Резерв по гарантіях

Протягом 2014 року дочірня компанія виявилась неплатоспроможна, щоб погасити кредит, по якому Компанія виступила поручителем. Це дає право кредиторам вимагати у Компанії повернення кредиту і невиконаних процентів у сумі 84,186 тисяч доларів США (1,327,492 тисячі гривень на 31 грудня 2014 р.). У 2015 році Група втратила контроль над цією дочірньою компанією (примітка 25(в)) і станом на 31 грудня 2015 р. визнала резерв по цій гарантії в повному розмірі на суму 2,020,520 тисяч гривень. На 31 грудня 2018 року резерв по гарантії складав 84,186 тисяч доларів США або 2,330,964 тисячі гривень. В 2019 році Група здійснила взаємозалік кредиторської заборгованості по вищезгаданій гарантії з дебіторською заборгованістю у сумі 59,056 тисяч доларів США. На 31 грудня 2019 року резерв по гарантії складає 25,130 тисяч доларів США або 595,231 тисячу гривень.

**16 Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
 (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2000)**

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) представлений доходом від договорів з клієнтами за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Реалізація на експорт:		
Прокат	22,073,576	31,694,789
Чавун	5,940,619	6,829,429
Інше	226,207	298,809
	28,240,402	38,823,027
Реалізація на внутрішньому ринку:		
Прокат	16,430,901	18,438,897
Чавун	147,630	63,343
Інше	1,392,809	1,553,075
	17,971,340	20,055,315
	46,211,742	58,878,342

17 Інші операційні доходи (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2120)

Інші операційні доходи за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Прибуток від курсових різниць	1,538,290	-
Дохід від реалізації необоротних активів, матеріалів, товарів	46,426	43,825
Надлишок запасів, виявлений в процесі інвентаризації	39,053	54,572
Дохід від оренди	27,493	27,019
Дохід від отриманих штрафів	4,378	5,098
Інше	33,899	25,048
	1,689,539	155,562

18 Адміністративні витрати (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2130)

Адміністративні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Заробітна плата та відповідні нарахування	503,286	399,768
Страхування	67,261	169,754
Обслуговування і ремонт	62,895	121,267
Транспортування	46,406	40,474
Знос та амортизація (примітка 5)	44,467	35,140
Послуги охорони	31,214	57,621
Професійні послуги	14,732	15,299
Інші податки, крім податку на прибуток	13,274	36,797
Банківські комісії	5,639	4,456
Зв'язок	5,407	5,951
Інше	93,080	100,750
	887,661	987,277

19 Витрати на збут (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2150)

Витрати на збут за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Транспортування	1,465,611	1,386,926
Фрахт та витрати в портах	596,953	642,142
Пакувальні матеріали	324,660	306,339
Заробітна плата та відповідні нарахування	135,224	109,689
Реклама	2,547	2,102
Інше	78,364	49,101
	2,603,359	2,496,299

20 Інші операційні витрати (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2180)

Інші операційні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Соціальні витрати	261,810	229,057
Штрафи і пені	10,236	16,742
Знос та амортизація (примітка 5)	1,452	1,441
Зменшення корисності дебіторської заборгованості	503	(14,920)
Збиток від курсових різниць	-	20,247
Інше	151,056	140,967
	425,057	393,534

21 Витрати на персонал

Витрати на персонал за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Заробітна плата	3,169,420	2,471,187
Нарахування на заробітну плату	659,443	515,162
Вартість поточних послуг у розрізі зобов'язань за пенсійною програмою з визначеними виплатами (примітка 12)	59,703	53,028
Вартість раніше наданих послуг (примітка 12)	-	4,332
	3,888,566	3,043,709

22 Фінансові витрати (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2250)

Фінансові витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Витрати на виплату процентів	365,286	394,163
Процентні витрати по зобов'язаннях з довгострокових виплат працівникам (примітка 12)	234,051	197,354
Процентні витрати по інших фінансових зобов'язаннях, відображених за амортизованою вартістю	-	27,443
Інше	4,029	2,510
	603,366	621,470

23 Витрати (дохід) з податку на прибуток (Консолідований звіт про сукупний дохід, рядок 2300)

У період з 1 січня 2019 р. до 31 грудня 2019 р. ставка податку на прибуток українських суб'єктів господарювання Групи становила 18% (2018 р.: 18%).

Складові витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	2018
Витрати з поточного податку на прибуток	4,714	1,166,142
Дохід з відстроченого податку на прибуток	(618,396)	(192,242)
	(613,682)	973,900

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат (вигоди) з податку на прибуток, підрахованою із застосуванням діючої ставки оподаткування до прибутку (збитку) перед оподаткуванням, і фактичною сумою витрат (вигоди) з податку на прибуток представлена таким чином:

(у тисячах гривень)	2019	%	2018	%
(Збиток) прибуток до оподаткування	(4,493,993)	100%	6,027,702	100%
Очікувані витрати з податку на прибуток, розраховані згідно з діючою ставкою	(808,919)	18%	1,084,986	18%
Сторнування раніше визнаного відстроченого податкового активу	268,429	(6%)	-	0%
Вплив невизнаних відстрочених податків від асоційованих компаній	(86,063)	2%	(111,234)	(2%)
Вплив невизнаних відстрочених податків від дочірніх підприємств	1,144	0%	9,541	0%
Статті, що не відносяться на витрати (доходи) для цілей оподаткування	11,727	0%	(9,393)	(0%)
Фактичні (дохід) витрати з податку на прибуток	(613,682)	14%	973,900	16%

Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочені податкові активи та зобов'язання Групи на 31 грудня 2019 р. відносяться до статей, детально представлених таким чином:

	Сальдо на 1 січня 2019 р.	Визнано у прибутку або збитку	Визнано у іншому сукупному доході	Сальдо на 31 грудня 2019 р.
(у тисячах гривень)	актив (зобов'язання)	дохід (витрати)	дохід (витрати)	актив (зобов'язання)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість, аванси постачальникам	70,588	(2,561)	-	68,027
Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності	312,107	29,175	58,456	399,738
Інші зобов'язання та отримані аванси	471,518	(363,503)	-	108,015
Податкові збитки	-	674,302	-	674,302
Усього відстрочених податкових активів	854,213	337,413	58,456	1,250,082
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими зобов'язаннями	(854,213)	(337,413)	(58,456)	(1,250,082)
Усього визнаних відстрочених податкових активів	-	-	-	-
Основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції та інвестиційна нерухомість	(1,763,071)	281,249	(802,428)	(2,284,250)
Запаси	(9,952)	(266)	-	(10,218)
Усього відстрочених податкових зобов'язань	(1,773,023)	280,983	(802,428)	(2,294,468)
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими активами	854,213	337,413	58,456	1,250,082
Усього визнаного відстроченого податкового зобов'язання	(918,810)	618,396	(743,972)	(1,044,386)

Частка відстрочених податкових зобов'язань, визнана у іншому сукупному доході, що відноситься до статей основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості складається з визнаних відстрочених податкових зобов'язань, що виникли внаслідок переоцінки основних засобів та капітальних інвестицій у сумі 802,428 тисяч гривень.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання Групи на 31 грудня 2018 р. відносяться до статей, детально представлених таким чином:

	Сальдо на 1 січня 2018 р.	Визнано у прибутку або збитку	Визнано у іншому сукупному доході	Сальдо на 31 грудня 2018 р.
(у тисячах гривень)	актив (зобов'язання)	дохід (витрати)	дохід (витрати)	актив (зобов'язання)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість, аванси постачальникам	66,100	4,488	-	70,588
Зобов'язання з виплат працівникам після закінчення трудової діяльності	286,760	25,220	127	312,107
Інші зобов'язання та отримані аванси	533,475	(61,957)	-	471,518
Усього відстрочених податкових активів	886,335	(32,249)	127	854,213
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими зобов'язаннями	(886,335)	32,249	(127)	(854,213)
Усього визнаних відстрочених податкових активів	-	-	-	-
Основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції та інвестиційна нерухомість	(1,996,338)	221,057	12,210	(1,763,071)
Запаси	(13,386)	3,434	-	(9,952)
Усього відстрочених податкових зобов'язань	(2,009,724)	224,491	12,210	(1,773,023)
За вирахуванням взаємозаліку з відстроченими податковими активами	886,335	(32,249)	127	854,213
Усього визнаного відстроченого податкового зобов'язання	(1,123,389)	192,242	12,337	(918,810)

Невизнані відстрочені податкові активи і зобов'язання

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років Група не визнала відстрочені податкові зобов'язання щодо тимчасових різниць, пов'язаних з її часткою в прибутку або збитку асоційованих підприємств, оскільки Група має можливість контролювати терміни сторнування цих тимчасових різниць через продаж частки в асоційованих підприємствах і не має наміру сторнувати їх в найближчому майбутньому. Дивіденди отримані від інвестицій в асоційовані підприємства, які обліковуються за методом участі в капіталі, не підлягають оподаткуванню. Ці невизнані відстрочені податкові зобов'язання становлять 534,510 тисяч гривень станом на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 404,949 тисяч гривень). Збільшення невизнаних відстрочених податкових зобов'язань в сумі 129,561 тисяча гривень відноситься до частки доходів/витрат асоційованих підприємств, що були визнані в консолідованому звіті про фінансові результати та в іншому сукупному доході протягом 2019 року.

24 Управління фінансовими ризиками

(а) Огляд

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у Групі виникають такі ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень зазначених ризиків Групи, про цілі, політики та процеси оцінки і управління ризиками.

Управлінський персонал несе загальну відповідальність за створення структури управління ризиками і здійснення нагляду за нею.

Політики управління ризиками направлені на виявлення і аналіз ризиків, з якими стикається Група, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, моніторинг ризиків і дотримання лімітів. Політики і системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов і діяльності Групи.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Групи в результаті невиконання клієнтом або контрагентом за фінансовим інструментом своїх зобов'язань за договором. Кредитний ризик виникає у зв'язку з фінансовими активами.

Максимальна сума кредитного ризику представлена балансовою вартістю кожного фінансового активу у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Рівень кредитного ризику залежить, головним чином, від індивідуальних характеристик кожного клієнта.

Кожен клієнт підлягає індивідуальному аналізу на предмет його платоспроможності. Такий аналіз охоплює зовнішні рейтинги, якщо такі існують, фінансову звітність, інформацію кредитних агентств, галузеву інформацію та у деяких випадках банківські виписки.

Кожен клієнт підлягає індивідуальному або колективному аналізу (аналізу у сукупності) щодо очікуваних кредитних збитків на дату звітності.

Більшість клієнтів Групи здійснюють операції з Групою протягом більш ніж восьми років і є суб'єктами господарювання, що входять до складу відомої групи з міжнародним кредитним рейтингом В3 від агентства Moody's на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Відповідно до договірних умов очікуваний термін погашення дебіторської заборгованості від суб'єктів господарювання, які входять до складу групи, складає до 3 місяців. Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Група не визнала очікувані кредитні збитки щодо залишків торгової дебіторської заборгованості цих клієнтів, що становили 88% та 85% від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на відповідні дати, через незначні суми, які були розраховані на основі зазначених рейтингів агентства Moody's, а також у зв'язку з тим, що погашення цієї дебіторської заборгованості повністю забезпечене наявністю зустрічних зобов'язань.

Окрім зазначених вище клієнтів, залишки заборгованості з іншими клієнтами, що підлягають згідно політики Групи індивідуальній оцінці, становили 9% та 12% від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. відповідно. Для них Група визначила, що кредитний ризик є низьким – тобто клієнти мають достатні

можливості для виконання своїх договірних зобов'язань по сплаті грошових коштів у найближчій перспективі, і несприятливі зміни в економічних і ділових умовах в більш довгостроковій перспективі навряд чи можуть знизити здатність позичальника виконувати свої договірні зобов'язання по сплаті – та не визнала очікуваних кредитних збитків через незначні суми.

Щодо фінансової допомоги, яка підлягає сплаті на вимогу, як описано у примітці 8(б), Група оцінила, що контрагенти мають достатні високоліквідні активи, і тому очікувані кредитні збитки є несуттєвими та не визнавались. Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Група оцінила, що надана фінансова допомога не є кредитно-знеціненою. Ознаки того, що фінансовий актив є кредитно-знеціненим, включають інформацію про значні фінансові труднощі позичальника, порушення умов договору та інше.

Для інших індивідуально несуттєвих дебіторів Група використовує матрицю коефіцієнтів очікуваних кредитних збитків в розрізі регіонів та періоду прострочки. В основі їх розрахунку лежить оцінка історичного відсотка збитку від списання дебіторської заборгованості.

Макрочинники мають незначний вплив на історичні рівні збитковості у зв'язку з короткостроковим характером дебіторської заборгованості Групи.

Група не вимагає застави по дебіторській заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, передоплати та інших фінансових інструментах.

Інформація про збитки від зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги та іншої дебіторської заборгованості подається у примітці 13.

Приблизно 79% доходів (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), отриманих в Україні в 2019 році (78% у 2018 році), відносяться до торгових операцій, здійснюваних через дві компанії, які є пов'язаними сторонами (примітка 27).

Майже 100% доходів (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на експорт в 2019 році (майже 100% у 2018 році) відносяться до торгових операцій, здійснюваних через дві компанії, які є пов'язаними сторонами.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Група утримувала грошові кошти та їх еквіваленти на суму 111,864 тисячі гривень на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 430,425 тисяч гривень). На 31 грудня 2019 р. грошові кошти та їх еквіваленти були розміщені в основному в АТ «ПУМБ» (31 грудня 2018 р.: АТ «ПУМБ» та ПАТ «Укргазбанк»).

Зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів було оцінене на основі очікуваних кредитних збитків за 12 місяців як несуттєве, і воно відображає короткі строки позицій, що зазнають ризику, у зв'язку з чим Група не відобразила в обліку резерв під збитки від зменшення корисності на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. Група вважає, що наявні у неї грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик.

Основний клієнт

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) від одного клієнта, який є пов'язаною стороною Групи, становить приблизно 50% (23,014,834 тисячі гривень) від загальної суми доходу (виручки) Групи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (2018 р.: 58% та 34,160,619 тисяч гривень).

Ризик концентрації

Придбання від одного постачальника, пов'язаної сторони Групи, становить приблизно 20% (11,627,693 тисячі гривень) від усієї суми придбання за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (2018 р.: 23% та 13,590,718 тисяч гривень).

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги одному постачальнику, пов'язаній стороні Групи, становить приблизно 56% (13,456,944 тисячі гривень) від усієї суми кредиторської

заборгованості за товари, роботи, послуги на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 53% та 15,189,918 тисяч гривень).

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги одного клієнта, пов'язаної сторони Групи, становить приблизно 56% (4,763,237 тисяч гривень) від усієї суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 38% та 6,500,724 тисячі гривень).

Рівень кредитного ризику

Максимальний рівень кредитного ризику представлений балансовою вартістю фінансових активів. На 31 грудня максимальний кредитний ризик представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8,463,927	16,988,459
Інша поточна дебіторська заборгованість	18,371,479	18,865,675
Грошові кошти та їх еквіваленти	111,864	430,425
	26,947,270	36,284,559

Рівень кредитного ризику стосовно дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги на 31 грудня по географічних регіонах представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019	2018
Вітчизняний ринок	3,053,617	8,358,622
Країни-члени ОЕСР	4,763,237	6,500,724
Інші	647,073	2,129,113
	8,463,927	16,988,459

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2019 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно- знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	0%	78,407	-	НІ
Прострочена на 1-30 днів	0%	10,415	-	НІ
Прострочена на 31-60 днів	0%	3,023	-	НІ
Прострочена на 61-90 днів	0%	55,824	-	НІ
Прострочена більш ніж на 90 днів	0.8%	106,022	(831)	ТАК
Усього	0.33%	253,691	(831)	

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботу, послуги, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2018 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно-знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	0%	272,824	-	НІ
Прострочена на 1-30 днів	0%	49,557	-	НІ
Прострочена на 31-60 днів	0%	57,065	-	НІ
Прострочена на 61-90 днів	0%	10,388	-	НІ
Прострочена більш ніж на 90 днів	3.6%	70,216	(2,543)	ТАК
Усього	0.55%	460,050	(2,543)	

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від іншої поточної дебіторської заборгованості, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2019 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно-знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	26.5%	271,669	(71,920)	Частково
Усього	26.5%	271,669	(71,920)	

У наступній таблиці представлена інформація про рівень кредитного ризику та очікувані кредитні збитки (резерв на покриття збитків від зменшення корисності) від іншої поточної дебіторської заборгованості, що входить до складу портфеля дебіторської заборгованості індивідуально несуттєвих клієнтів, оцінюваної у сукупності, на 31 грудня 2018 р.:

(у тисячах гривень)	Середньозважений рівень збитковості	Валова балансова вартість	Резерв під збитки (примітка 13)	Кредитно-знецінена заборгованість
Поточна (не прострочена)	27.3%	244,790	(66,845)	ЧАСТКОВО
Прострочена більш ніж на 90 днів	100%	123,520	(123,520)	ТАК
Усього	51.7%	368,310	(190,365)	

Інформація про зміни резерву на покриття збитків від зменшення корисності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості протягом років, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., подається у примітці 13.

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що Група не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід Групи до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків чи ризику нанесення шкоди репутації Групи.

Строки погашення фінансових зобов'язань згідно з договорами, включаючи виплати процентів, на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.				
	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До одного року	Від одного до двох років	Понад два роки
Процентні кредити та позики	3,105,700	3,361,408	2,845,727	266,359	249,322
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	24,178,583	24,178,583	24,178,583	-	-
Інші поточні зобов'язання	648,461	648,461	648,461	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	4,505	4,681	-	4,681	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	15,809	15,809	-	-
	<u>27,950,765</u>	<u>28,208,942</u>	<u>27,688,580</u>	<u>271,040</u>	<u>249,322</u>

(у тисячах гривень)	31 грудня 2018 р.				
	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До одного року	Від одного до двох років	Понад два роки
Процентні кредити та позики	3,359,297	3,623,986	3,256,077	301,093	66,816
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	28,878,758	28,878,758	28,878,758	-	-
Інші поточні зобов'язання	2,473,307	2,473,307	2,473,307	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	23,777	26,246	-	21,565	4,681
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	18,441	18,441	-	-
	<u>34,748,655</u>	<u>35,020,738</u>	<u>34,626,583</u>	<u>322,658</u>	<u>71,497</u>

Не очікується, що грошові потоки включені до аналізу строків погашення можуть виникнути значно раніше або будуть суттєво відрізнятись у сумах.

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, валютних курсів та процентних ставок будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Групи. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Валютний ризик

У Групи виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, закупками, залишками коштів у банках та кредитами, деномінованими в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США та євро.

Група не хеджує свій валютний ризик.

Рівень валютного ризику представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.		
	Євро	Долари США	Російські рублі
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	800,746	4,194,809	581,101
Гроші та їх еквіваленти	53,788	22,961	4,930
Процентні кредити та позики	(76,495)	(2,966,430)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(433,360)	(16,937,634)	(16,827)
Інші поточні зобов'язання	-	(598,548)	-
Чиста сума	<u>344,679</u>	<u>(16,284,842)</u>	<u>569,204</u>

(у тисячах гривень)	31 грудня 2018 р.		
	Євро	Долари США	Російські рублі
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2,217,237	6,003,633	452,135
Гроші та їх еквіваленти	6,343	23,680	28,107
Процентні кредити та позики	(135,333)	(3,131,454)	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(349,575)	(16,907,131)	(17,761)
Інші поточні зобов'язання	-	(2,349,466)	-
Чиста сума	1,738,672	(16,360,738)	462,481

У 2019 та 2018 році інші поточні зобов'язання в основному представлені резервом по гарантіях (примітка 15(а)).

На 31 грудня 2019 р. та 2018 р. 10-процентне ослаблення курсу гривні по відношенню до наступних валют мало б вплив на чистий результат та капітал на зазначені нижче суми. При цьому припускається, що всі інші змінні величини, зокрема, процентні ставки, залишаються постійними.

Вплив у тисячах гривень	2019	2018
Євро	28,264	142,571
Долар США	(1,335,357)	(1,341,581)
Російський рубль	46,675	37,923

10-процентне зміцнення курсу гривні по відношенню до наведених у таблиці валют на 31 грудня 2019 р. та 2018 р. справило б рівний, але протилежний за значенням вплив на наведені вище суми, за умови, що всі інші змінні величини залишаються постійними.

Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають, головним чином, на кредити і позики шляхом зміни їх справедливої вартості (заборгованість за фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (заборгованість за змінною ставкою). При отриманні нових кредитів та позик управлінський персонал користується своїми судженнями, щоб прийняти рішення щодо того яка процентна ставка – фіксована чи змінна – буде більш вигідною для Групи протягом очікуваного періоду до строку погашення заборгованості.

Інформація про строки погашення та ефективні процентні ставки по банківських кредитах та позиках представлена в примітці 11.

На звітну дату структура процентних фінансових інструментів Компанії, які згруповані по типам процентних ставок, була наступною:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	
	2019	2018
Інструменти з фіксованою процентною ставкою		
Процентні кредити та позики	2,676,778	3,359,297
Інструменти зі змінною процентною ставкою		
Процентні кредити	428,922	-
	3,105,700	3,359,297

Можливе збільшення змінної ставки відсотка на 100 базисних пунктів на звітну дату зменшило б чистий фінансовий результат на 3,870 тисяч гривень (зменшення змінної ставки відсотка на 100 базисних пунктів на звітну дату збільшило б чистий фінансовий результат на 3,870 тисяч гривень).

При цьому припускається, що всі інші змінні величини, зокрема, курс валют, залишаються постійними.

Інший ризик ринкової ціни

Група не укладає товарних угод, крім випадків, коли це необхідно для задоволення вимог очікуваного використання та реалізації; при розрахунках по таких угодах взаємозалік не передбачений.

(д) Узгодження рухів зобов'язань з грошовими потоками, що виникають внаслідок фінансової діяльності

(у тисячах гривень)

	Зобов'язання за кредитами та позиками
На 1 січня 2019 року	3,359,297
Зміни, пов'язані із грошовими потоками від фінансової діяльності	
Надходження від кредитів та позик	484,565
Погашення кредитів та позик	(224,975)
Проценти сплачені	(354,531)
Всього змін, пов'язаних із грошовими потоками від фінансової діяльності	(94,941)
Вплив змін валютних курсів	(519,803)
Інші зміни	
Нарахування процентів	361,147
Всього інших змін	361,147
На 31 грудня 2019 року	3,105,700

(у тисячах гривень)

	Зобов'язання за кредитами та позиками
На 1 січня 2018 року	3,699,351
Зміни, пов'язані із грошовими потоками від фінансової діяльності	
Погашення кредитів та позик	(279,941)
Проценти сплачені	(386,499)
Всього змін, пов'язаних із грошовими потоками від фінансової діяльності	(666,440)
Вплив змін валютних курсів	(60,216)
Інші зміни	
Нарахування процентів	386,602
Всього інших змін	386,602
На 31 грудня 2018 року	3,359,297

Рядок 3390 Інші платежі у 2019 році в основному включає в себе виплату зобов'язань та процентів за фінансовою орендою у сумі 18,441 тисяча гривень (2018 р.: 21,077 тисяч гривень).

(е) Справедлива вартість

Оцінена справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначена із застосуванням існуючої ринкової інформації та належних методологій оцінки вартості. Однак для оцінки справедливої вартості необхідно суттєвим чином проаналізувати ринкові дані. Отже, оцінена справедлива вартість не обов'язково вказує суми, які могли б бути отримані на ринку у даний час. Використання різних припущень стосовно ринку та/або методологій оцінки може мати суттєвий вплив на оцінену справедливую вартість.

Оцінена справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань визначається за допомогою методології дисконтованих грошових потоків та інших відповідних методологій оцінки

на кінець року і не відображає справедливую вартість цих інструментів на дату підготовки або розповсюдження цієї консолідованої фінансової звітності. Ці розрахунки не відображають ніяких премій або дисконтів, що можуть виникнути внаслідок пропозиції на продаж одночасно всієї суми певного фінансового інструмента. Оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо очікуваних у майбутньому грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Оцінка справедливої вартості ґрунтується на існуючих фінансових інструментах без оцінки вартості очікуваної майбутньої діяльності та вартості активів та зобов'язань, що не вважаються фінансовими інструментами.

Справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань оцінена як вартість, що несуттєво відрізняється від їх балансової вартості на 31 грудня 2019 р. та 2018 р.

25 Зобов'язання

(а) Зобов'язання з придбання

На 31 грудня 2019 р. Група має зобов'язання придбати різні одиниці обладнання на суму 115,831 тисяча гривень (31 грудня 2018 р.: 93,889 тисяч гривень).

(б) Активи, передані в заставу

На 31 грудня 2019 р. у зв'язку з банківськими кредитами та позиками Група передала в заставу обладнання балансовою вартістю 3,952,488 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 3,864,874 тисячі гривень) (див. примітку 5) та грошові кошти на депозитних рахунках в сумі 7,698 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: нуль).

На 31 грудня 2019 р. для забезпечення банківських гарантій, отриманих пов'язаними сторонами, Група передала в заставу грошові кошти на депозитних рахунках в сумі 38,050 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 93,840 тисяч гривень).

(в) Гарантії по дочірньому підприємству

На 31 грудня 2014 р. Група виступала одним з поручителів по кредитах, отриманих дочірнім підприємством, у сумі 1,327,492 тисячі гривень. У випадку якщо дочірнє підприємство Групи не виконає власні зобов'язання перед кредитором, Група має контрактне зобов'язання разом з іншими поручителями погасити дані зобов'язання за вирахуванням коштів, отриманих кредитором від реалізації майна дочірнього підприємства, що знаходиться в заставі по цих кредитах. Управлінський персонал оцінював вартість відшкодування основних засобів дочірнього підприємства, що знаходяться в заставі по цим кредитам, на 31 грудня 2014 р. в сумі 420,884 тисячі гривень.

Дочірнє підприємство порушило терміни виплат по цим кредитам, що призвело до позову банку-кредитора у 2014 році до цього дочірнього підприємства з приводу примусового стягнення простроченої заборгованості у сумі 3,350,392 тисячі російських рублів (953,522 тисячі гривень) на 31 грудня 2014 р.

7 квітня 2015 року рішенням Арбітражного суду Ростовської області (Російська Федерація) дочірня компанія була визнана банкрутом та 13 травня 2019 року була ліквідована як юридична особа. Станом на 31 грудня 2015 р. Компанія визнала резерв по гарантії в повному розмірі на суму 84,186 тисяч доларів США (2,020,520 тисяч гривень). В 2019 році Компанія здійснила взаємозалік кредиторської заборгованості по вищезгаданій гарантії з дебіторською заборгованістю кредитора у сумі 59,056 тисяч доларів США.

На 31 грудня 2019 р. резерв по цій гарантії складав 595,231 тисячу гривень (31 грудня 2018 р.: 2,330,964 тисячі гривень) (див. примітку 15(а)).

(г) Інші гарантії надані

Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія має договори поруки з банком, за умовами яких Компанія поручилась за виконання третьою стороною усіх зобов'язань за договорами кредитних ліній в розмірі 30,000 тисяч доларів США (примітка 1(б)).

Група вважає, що укладені нею договори фінансової гарантії, що мають гарантувати зобов'язання інших сторін, є договорами страхування, та обліковує їх як такі. Відповідно до цього підходу Група відображає договір гарантії як умовне зобов'язання до тих пір, поки не стане імовірним, що Група повинна буде провести виплату по відповідній гарантії.

(д) Зобов'язання по охороні навколишнього середовища

Група здійснює свою діяльність в металургійній промисловості України протягом багатьох років. Звичайна діяльність Групи могла спричинити негативний вплив на навколишнє середовище. В даний час в Україні розвивається законодавство про охорону навколишнього середовища, і позиція уряду стосовно забезпечення дотримання вимог цього законодавства постійно переглядається. Група періодично оцінює свої зобов'язання стосовно законодавства по охороні навколишнього середовища. Зобов'язання визнаються негайно по мірі їх виникнення. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок посилення вимог чинного законодавства, в результаті цивільних судових процесів або змін законодавства, оцінити неможливо, однак вони можуть бути суттєвими. У поточних умовах забезпечення виконання вимог чинного законодавства управлінський персонал вважає, що Група не має потенційних зобов'язань, пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища, які повинні бути нарахovanі в консолідованій фінансовій звітності, за винятком тих, про які йдеться нижче.

В 2009 році Група домовилась з Міністерством охорони навколишнього середовища України та Запорізькою обласною державною адміністрацією замінити обладнання, яке використовується для виробництва сталі в мартенівських печах, на обладнання для конвертерного виробництва сталі з метою суттєвого зниження рівня забруднення навколишнього середовища. Відповідно до домовленості таку модернізацію слід завершити до 2020 року. Дана домовленість не містить детального графіку здійснення інвестицій, а також не передбачає штрафів за її невиконання. Станом на 31 грудня 2018 р. та 2019 р. розпочаті роботи з підготовки територій будівництва, також продовжуються роботи з проектування та погодження проектної документації. Загальна сума грошових коштів на заміну обладнання станом на 31 грудня 2019 р. оцінюється у сумі 37,541,798 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 66,327,306 тисяч гривень).

(е) Зобов'язання по соціальних програмах

Група здійснює відрахування до обов'язкових та добровільних соціальних програм. Соціальні об'єкти Групи, а також місцеві соціальні програми приносять суспільну користь у широкому розумінні та, як правило, не обмежуються тільки працівниками. Група передала деякі види соціальної діяльності та соціальні об'єкти місцевим органам влади, однак управлінський персонал вважає, що Група буде продовжувати фінансування цих соціальних програм в найближчому майбутньому. Такі затрати відносяться на витрати в тому році, в якому вони понесені.

26 Непередбачені зобов'язання

(а) Страхування

Група має повне страхове покриття по її майновим інтересам та виробничим потужностям, на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною у зв'язку із заподіянням шкоди майну та навколишньому середовищу в результаті аварій, пов'язаних із майном або діяльністю Групи.

(б) Непередбачені податкові зобов'язання

Українська система оподаткування

Група здійснює більшість операцій в Україні і тому має відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно з законодавством мають право застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин цей термін може бути продовжений. Ці факти створюють набагато серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ризики, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що згідно податкового законодавства, офіційних рішень та рішень судів, податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку, тому в цій консолідованій фінансовій звітності не були створені резерви, пов'язані з оподаткуванням. Однак відповідні органи можуть мати інше тлумачення зазначених вище положень, і, якщо вони зможуть довести обґрунтованість своїх тлумачень, виконання їх рішень може значним чином вплинути на цю консолідовану фінансову звітність.

27 Операції з пов'язаними сторонами

У ході своєї звичайної діяльності Група купує сировину та матеріали, продає товари та здійснює інші операції з пов'язаними сторонами. Сторони вважаються пов'язаними у тому випадку, коли одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або здійснює суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень. Пов'язані сторони включають дочірні та асоційовані підприємства Групи, акціонерів Групи, компанії, які спричиняють спільний суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, членів основного управлінського персоналу Групи та близьких членів їх сімей, членів Наглядової ради та близьких членів їх сімей, а також компанії, що знаходяться під контролем з боку акціонерів, або на діяльність яких останні суттєво впливають. Умови операцій з пов'язаними сторонами встановлюються на момент їх проведення.

(а) Винагорода основному управлінському персоналу

Винагорода основному управлінському персоналу представлена короткостроковими виплатами, що включають заробітну плату і премії у грошовій формі на суму 94,414 тисяч гривень за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. (31 грудня 2018 р.: 89,039 тисяч гривень).

Основний управлінський персонал – це особи, які мають повноваження та є відповідальними, прямо або опосередковано, за планування, керівництво і контроль за діяльністю Групи.

(б) Залишки по розрахунках з пов'язаними сторонами

Залишки по розрахунках з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 р. представлені таким чином:

Активи

(у тисячах гривень)

	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	31 грудня 2019 р. Асоційовані підприємства	Усього
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та заборгованість з нарахованих доходів	6,891,523	920,063	7,811,586
Інша поточна дебіторська заборгованість	18,301,596	-	18,301,596
Видані аванси	833,877	-	833,877
Гроші та їх еквіваленти	102,704	-	102,704
Інші оборотні активи	26,250	-	26,250
	26,155,950	920,063	27,076,013

Зобов'язання

(у тисячах гривень)

	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	31 грудня 2019 р. Асоційовані підприємства	Усього
<i>Кредиторська заборгованість:</i>			
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	19,094,525	3,168,638	22,263,163
Інші довгострокові зобов'язання	4,505	-	4,505
Отримані аванси	10,410	6	10,416
Інші поточні зобов'язання	39,850	-	39,850
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	-	13,516
<i>Процентні кредити та позики:</i>			
Позика	2,321,248	-	2,321,248
	21,484,054	3,168,644	24,652,698

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2019 р. включає в себе 18,220,730 тисяч гривень безвідсоткової поворотної короткострокової фінансової допомоги. Грошові потоки від цієї фінансової допомоги відображаються у інвестиційній діяльності у рядку 3250 «Інші надходження» в консолідованому звіті про рух грошових коштів (примітка 8(б)).

Позика від пов'язаної сторони була отримана в доларах США під 11% річних зі строком погашення 31 грудня 2020 року.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена дебіторська заборгованість не забезпечена заставою.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена кредиторська заборгованість не забезпечена заставою.

Залишки по розрахунках з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2018 р. представлені таким чином:

Активи

(у тисячах гривень)

	31 грудня 2018 р.		
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Усього
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та заборгованість з нарахованих доходів	12,967,739	1,606,788	14,574,527
Інша поточна дебіторська заборгованість	18,790,107	-	18,790,107
Видані аванси	763,938	561	764,499
Гроші та їх еквіваленти	153,352	-	153,352
Інші оборотні активи	93,840	-	93,840
	<u>32,768,976</u>	<u>1,607,349</u>	<u>34,376,325</u>

Зобов'язання

(у тисячах гривень)

	31 грудня 2018 р.		
	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	Асоційовані підприємства	Усього
Кредиторська заборгованість			
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	21,458,310	5,849,101	27,307,411
Інші довгострокові зобов'язання	18,021	-	18,021
Отримані аванси	7,307	-	7,307
Інші поточні зобов'язання	98,434	-	98,434
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	13,516	-	13,516
Процентні кредити та позики:			
Позика	2,713,450	-	2,713,450
	<u>24,309,038</u>	<u>5,849,101</u>	<u>30,158,139</u>

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2018 р. включає в себе 18,687,730 тисяч гривень безвідсоткової поворотної короткострокової фінансової допомоги. Грошові потоки від цієї фінансової допомоги відображаються у інвестиційній діяльності у рядку 3290 «Інші платежі» в консолідованому звіті про рух грошових коштів (примітка 8(б)).

Позика від пов'язаної сторони була отримана в доларах США під 11% річних зі строком погашення 31 грудня 2019 року.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена дебіторська заборгованість не забезпечена заставою.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги підлягає погашенню протягом трьох місяців після звітної дати. Зазначена кредиторська заборгованість не забезпечена заставою.

(в) Суттєві операції з пов'язаними сторонами

Операції з пов'язаними сторонами у 2019 році представлені таким чином:

(у тисячах гривень)

	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	2019 Асоційовані підприємства	Усього
<i>Доходи</i>			
Реалізація готової продукції, послуг	40,557,586	3,863,245	44,420,831
Інші доходи	61,515	32	61,547
	<u>40,619,101</u>	<u>3,863,277</u>	<u>44,482,378</u>
<i>Закупки та витрати</i>			
Закупка сировини, матеріалів, послуг та інших активів	29,386,412	13,220,375	42,606,787
Придбання енергоресурсів	3,570,031	623,537	4,193,568
Витрати на виплату процентів	286,106	-	286,106
	<u>33,242,549</u>	<u>13,843,912</u>	<u>47,086,461</u>

Операції з пов'язаними сторонами в 2018 році представлені таким чином:

(у тисячах гривень)

	Суб'єкти господарювання, підконтрольні акціонерам	2018 Асоційовані підприємства	Усього
<i>Доходи</i>			
Реалізація готової продукції	55,485,232	874,092	56,359,324
Інші доходи	59,384	8,697	68,081
	<u>55,544,616</u>	<u>882,789</u>	<u>56,427,405</u>
<i>Закупки та витрати</i>			
Закупка сировини, матеріалів, послуг та інших активів	32,712,246	12,376,334	45,088,580
Придбання енергоресурсів	1,705,033	3,049,253	4,754,286
Процентні витрати по фінансових зобов'язаннях, відображених за амортизованою вартістю	-	27,443	27,443
Витрати на виплату процентів	306,008	-	306,008
	<u>34,723,287</u>	<u>15,453,030</u>	<u>50,176,317</u>

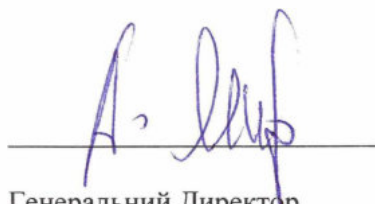
28 Прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (EBITDA)

Група розкриває показник ефективності EBITDA, розглядаючи його як ключовий фактор, що використовується в процесі аналізу результатів діяльності Групи. EBITDA визначається як чистий прибуток, скоригований на показники податку на прибуток, фінансових витрат та доходів, зносу та амортизації, зменшення корисності необоротних активів, прибутку/збитку від курсових різниць та доходу від участі у капіталі.

Визначення EBITDA Групи може бути не порівняним з аналогічною назвою показника ефективності та розкриттями інших суб'єктів господарювання.

Показник EBITDA за рік, що закінчився 31 грудня, представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	Примітка	2019	2018
Чистий (збиток) прибуток за рік		(3,880,311)	5,053,802
Коригування на:			
Інші фінансові доходи		(798,208)	(117,433)
Фінансові витрати	22	603,366	621,470
Знос та амортизацію		1,982,030	2,004,898
(Дохід) витрати з податку на прибуток	23	(613,682)	973,900
(Прибуток) збиток від операційних курсових різниць	17, 20	(1,538,290)	20,247
Зменшення корисності необоротних активів	5	517,403	208,614
Дохід від участі у капіталі	6	(478,129)	(617,968)
EBITDA		(4,205,821)	8,147,530

Генеральний Директор

Олександр Григорович Мироненко

Фінансовий Директор

Наталя Вікторівна Михайська

25 березня 2020 р.

